

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Стыкія

Бяда з нябёсаў

Буйны град, які прайшоў у вёсцы Баршчоўка Буда-Кашалёўскага раёна, ператварыў у рэшта дахі. У кожным — па некалькі адтулін велічынэй з перапылінае яйка.

У населеным пункце пацярпелі 87 дамоў. Мясцовыя жыхары кажуць, што падчас навальніцы з

дажджом было адчуванне, быццам купі прабіваюць дахі. Ад стыкія пацярпелі таксама пасевы. Спецыялісты страхавых кампаній і мясцова ўлады на месцы падліваюць страты. Прымаюцца тэрміновыя меры дапамогі людзям, праводзяцца мерапрыемствы па ліквідацыі наступстваў чарговай нябеснай стыкія.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Сёння ліўні і град, а на выхадныя пахаладае

У пятніцу амаль паўсюдна па рэспубліцы пройдуць дажджы, навальніцы, ва ўсходніх раёнах чакаюцца моцныя ліўні, месцамі магчымы град, пры навальніцах шквалістае ўзмацненне ветру да 15—20 м/с, паведамляе рэдакцыя галоўнага сіноптыка Рэспубліканскага гідраметэцэнтра Вольга Фядотава. Тэмпература паветра 16—21, па ўсходзе 22—27.

У выхадныя паветраныя масы з боку Балтыйскага мора панізяць тэмпературы рэжым, таму ўначы будзе ўжо 7—14, удзень 14—22. У суботу ў многіх раёнах, а ў нядзелю месцамі чакаюцца кароткачасовыя дажджы і навальніцы. У пачатку наступнага тыдня ўначы стане яшчэ халодней — 5—11, а ўдзень 18—25 градусаў. А вясной бліжэй да сярэдзіны тыдня на паўднёвым усходзе да 28 цяпла. Не абдысца на наступным тыдні і без кароткачасовых дажджоў.

Сяргей КУРКАЧ.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

ВУП ЗА 5 МЕСЯЦАЎ — АМАЛЬ ВР50 ТРЛН

Паводле апошніх звестак Нацыянальнага статыстычнага камітэта, у студзені—маі гэтага года аб'ём унутранага валовага прадукту ў Беларусі вырас на 1,4 працэнта ў параўнанні з адпаведным леташнім перыядам і склаў 49927,8 мільярда рублёў.

Інфляцыя за студзень—май склала 6,9 працэнта супраць 6,6 працэнта за адпаведны перыяд мінулага года. Яе рост у маі ў параўнанні з красавіком замарудзіўся да 0,3 працэнта. Нагадаем, што ў студзені інфляцыя склала 4,2 працэнта, у лютым — 1,2, у сакавіку — 0,6, у красавіку — 0,4 працэнта.

Ігар ГРЫШЫН.

УЗБРОЕННЫЯ ЗВАЛОДАЛІ \$30 000

А палове дзясятай раіцы ў Мінску невядомыя, узброеныя пісталетам, збілі мужчыну і адабралі ў яго буйную суму грошай.

Як паведамлілі карэспандэнты «Звязды» ў аддзяленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, пра тое, што на вуліцы Ахоцкай ля паўдэна аднаго з дамоў распарэзалі нейкія крывінальнікі — сродок дня напалі на чалавека і бялізасна б'юць — паступілі сігнал ад аднаго з мясцовых жыхароў. Праваахоўнікі, якія прыбылі на месца здарэння, значыцца не заспелі. А васьм 33-гадовага непрацуючага, які стаў ахвярай нападу, брыгадзе хуткай меддапамогі давялося тэрмінова даставіць у бальніцу.

Ігар ГРЫШЫН.

КАЛІ ВЯРСТАЦЬ НУМАР

УЛАДЗІМІР ПУЦІН: РАСІЯ І БЕЛАРУСЬ ДАМОВІЛІСЯ ПІА ПАСТАЎКАХ МАЛАКА

Такую заяву расійскага прэм'ер-міністра ўчора распусцілі інфармагенцыі.

«Будзе зніжэцца завоз сухога малака, але павялічэння тых тавараў, якіх нам не хапае, — тварог, сыр», — сказаў Пуцін. Праем папарасу міністра сельскай гаспадаркі Алену Скрыннік рэалізаваць гэту дамоўленасць на практыцы, паспаздзяваюшы, што «ў сферы мытнага і фітасанітарнага рэгулявання ніякіх праблем не будзе». Уладзімір Пуцін аднак не ўдакладніў, ці будзе адменена распарэджэнне Распажыўнагляду, якім быў забаронены гандаль на тэрыторыі Расіі практычна ўсімі відамі малочнай прадукцыі, вырабленай у нашай краіне.

БАНДЫТ НАПАЎ НА АДДЗЯЛЕННЕ БАНКА, АЛЕ НЕ ПАЖЫВІўСА

10 чэрвеня, адрозу пасля абеду, у аддзяленні аднаго з банкаў па вул. Паркавай у Баранавічах узніклі праблемы з электрычнасцю.

Адна з жанчын, работніца гэтага аддзялення, выйшла ў калідор паглядзець, што здарылася. І кроз у гэты час у памяшканне ўварваўся невядомы з нажом і пісталетам у руках. Нападнік пачаў патрабаваць у касіраў грошы. Убачыўшы, што пагрозы на жанчын не дзейнічаюць, стрэліў з пісталета і пачаў іх біць. Грошай бандыт не знайшоў і кінуўся на вуліцу. Усе перанеслі страс, а адна жанчына з лёгкай чэрапна-мазгавай траўмай апынулася ў бальніцы.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ТРАГІЧНЫ АБГОН...

Чатырохгадовая дзятчынка, якая ехала ў аўтамабілі «Додж» і знаходзілася на руках аднаго з пасажыраў, загінула ў дарожна-транспартным здарэнні.

Паводле звестак ДАІ МУС, здарэнне было зафіксавана каля васьмі вечара на дарозе паблізу вёскі Жэлігавы Сморгонскага раёна. 25-гадовая маці дзятчынкі, якая з'ехала за рулём, толькі паўгода таму атрымала вадзіцельскае пасведчанне, а машыну набыла тыдзень таму. Ніякшчасце здарылася ў той момант, калі жанчына завярнула нагадалі, што самы небяспечны момант перавозкі дзятчэй — на руках у дарослага. Пры рэзкім тармажэнні і сутыкненні аўто з пераходнай 10-кілаграмавае дзіця будзе важыць 300 кілаграмаў, і ўтрымаць яго рукамі, абараніць ад удару аб пірэяне крэсла ці ветравое шкло практычна немагчыма. А калі дарослы і сам не прышлілены, то ён можа раздушыць дзіця сваёй вагой. Даводзіць да 12 гадоў неабходна перавозіць у спецыяльных аўтакрэслах: паводле звестак Суветнага арганізацыі аховы здароўя, выкарыстанне дзіцячых аўтамабільных крэслаў дазваляе ў выпадку ДТЗ знізіць смертнасць сярод немаўлят на 71 працэнт, а сярод старэйшых дзятчэй — на 54.

Ігар ГРЫШЫН, Надзея ДРЬІЛА.

ЗА СКІДВАННЕ СЦЁКАЎ — ШМАТМІЛЬЁННЫЯ САНКЦЫІ

Пра факт гібелі рыбы ў рацэ Ашмянка паблізу вёска Агароднікі і Замасцыя Ашмянскага раёна мы ўжо пісалі. Тады, нагадаем, загінула рыба адначалася на працягу 15—20 кіламетраў — да вёскі Жупраны. Сярод яе былі і «чырванакіжкі» — стронгі і харыусы.

Як стала вядома, у несанкцыянаваным залпавым скідванні неачышчаных сцёкавых водаў падарэзачка Ашмянскае ЖКГ. Згодна з папярэднімі падлікамі, урон можа склацца каля 327 мільёнаў рублёў. Гэты рахунак можа быць выстаўлены прадпрыемству...

Сяргей РАСОЛЬКА.

КУРЫ ЗАДЫХНУЛІСЯ

Жыхары Рагачова зрабілі нечаканую знаходку ў аўтазаправачнай станцыі, у 100 метрах ад аўтадарогі Рагачоў—Бабурыск. У лесе яны знайшлі 4 кардонкі з-пад садавіны, у якіх знаходзілася 20 здохлых курэй.

На месца адрозу выехалі супрацоўнікі раённай ветэрынарнай станцыі. Пасля даследавання, праведзенага ў лабараторыі, афіцыйна заяўлена, што вірус падушанага грыпу не выяўлена. Птушкі, хутчэй за ўсё, задыхнуліся пры перавозе ў трылеры ці багажніку аўтамабіля, а перавозчык, калі гэта пабачыў, проста выкінуў непатрэбны ўжо груз з машыны.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

У Беларусі ў маі прадоўжылася замаруджванне росту цэнаў

У Беларусі ў маі прадоўжылася замаруджванне росту цэнаў — інфляцыя склала 0,3 працэнта (у красавіку гэты паказчык быў 0,4 працэнта). Аб гэтым праінфармаваў Прэзідэнта Беларусі прэм'ер-міністр Сяргей Сідорскі падчас даклада аб выніках работ народнай гаспадаркі краіны за п'яць месяцаў гэтага года, паведамлілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы. Паводле яго слоў, гэтага удалося дасягнуць дзякуючы мэтанакіраванай сістэмнай рабоце ўрада і аблыканкамаў па стабілізацыі цэнавай сітуацыі ў краіне. Яе адзначыў прэм'ер, унутраны рынак стабільны, пенсіі і заробатная плата выплываюцца, аб'екты сацыяльнай інфраструктуры функцыянуюць у поўным аб'ёме. Тамп росту рэальных грошавых даходаў насельніцтва ў студзені—красавіку 2009 года склаў 105,3 працэнта да ўзроўню адпаведнага перыяду мінулага года (прагноз на год — 114—115 працэнтаў).

У студзені—маі намінальная налічаная сярэднямесячная заробатная плата работніку ў цэлым па рэспубліцы ацэньваецца на ўзроўні Br954,4 тыс. і павялічыцца ў параўнанні з адпаведным перыядам 2008 года на 18,9 працэнта (у бюджэтных арганізацыях — адпаведна Br751,9 тыс. і на 11,7 працэнта).

Эксперты Міжнароднага валютнага фонду пазітыўна ацэньваюць беларускую антыкрызісную праграму. «Урад Беларусі актыўна працуе з Міжнародным валютным фондам: у нашай краіне пастаянна знаходзяцца прадстаўнікі МВФ, ідзе абмен місіямі. Эксперты Фонду пацвердзілі высокі аўтарытэт беларускай антыкрызіснай праграмы і эфектыўнасць дзеянняў урада, мясцовых органаў улады, суб'ектаў гаспадарання па выкананні ўзятых абавязавальстваў. У сувязі з гэтым МВФ прыняў рашэнне прадаставіць Беларусі другі транш крэдыту ў памеры \$675 млн. Акрамя таго, МВФ гатовы павялічыць агульную суму крэдыту на \$1 млрд», — адзначыў Сяргей Сідорскі. Паводле яго слоў, такі крок быў зроблены з улікам таго, што стабільнасць беларускай эканомікі і яе паказчыкі ўспяваюць упэўненасць, што «краіна знаходзіцца на правільным шляху, прымаючы ўзважаныя рашэнні па пераадоленні наступстваў сусветнага фінансава-эканамічнага крызісу».

Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў максімальна канцэнтравць сродкі і сілы на ўзвядзенні буйных аб'ектаў

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў не зацягваць тэрміны будаўніцтва аб'ектаў у цэнтры Мінска. Такую задачу ён паставіў 11 чэрвеня, знаёмячыся з планамі рэвізіяў беларускай сталіцы.

Увезе Прэзідэнта былі прадстаўлены, у прыватнасці, праекты па забудове дзвюх пляцовак у цэнтральнай частцы горада. У раёне вуліц Максіма Багдановіча і Янкі Купалы каля ракі Свіслач плануецца офісна-я жылая забудова, узвядзенне гандлёвых і камерцыйных аб'ектаў, а таксама плацзозкавага атэля. Тэрыторыю ў раёне вуліц Чырвонаармейскай і Першамайскай каля ракі Свіслач таксама прапануецца забудоваць офіснымі і жылымі памяшканнямі. У якасці інвестара выступае Дзяржаўны генеральны рэзервовы фонд Султаната Аман. Сродкі фонду ўкладваюцца ў найбольш перспектывныя і акупныя праекты па ўсім свеце. Плануецца, што ў рэалізацыю праектаў у беларускай сталіцы трэба будзе інвеставаць не менш як \$550 млн. Як запэўнілі кіраўніка дзяржавы аманскія інвестары, новыя аб'екты акуратна ўпішучца ва ўжо існуючую забудову, не сапсавваючы аблічна горада.

Прэзідэнт у цэлым адобрыў планы па забудове гэтых тэрыторій, аднак даручыў дадаткова прапрацаваць іх фінансава-эканамічнае абгрунтаванне, а таксама ўмовы прадастаўлення зямельных участкаў. «Мы будзем весці размовы толькі на рыначных умовах. Арыентавацца будзем на сярэднеўрапейскую цану», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што інвестар атрымлівае для забудовы вялікія ўчасткі «не проста ў сталіцы, а ў цэнтры Еўропы». Ён таксама дадаў, што будаўніцтва не павінна зацягвацца больш як на 5 гадоў. Важны момант — забяспечыць вынас вятворчасці з пляцоўкі ў раёне вуліц Першамайскай і Чырвонаармейскай. Фактычна на новае месца трэба будзе перанесці станкабудаўнічы завод імя Кірава, што звязана з немалымі затратамі. Зразумела, ні завадчане, ні горад у гэтай сітуацыі не павінны паступацца сваімі інтарэсамі, інтарэсамі дзяржавы.

Звяртаючыся да гарадскіх уладаў, Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў максімальна канцэнтравць сродкі на будаўніцтве буйных аб'ектаў і паскараць тэрміны, каб не ствараць масу незавершаных аб'ектаў. Сілы і сродкі ні ў якім выпадку не павінны распыліцца. Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу таксама на забудову праспекта Пераможцаў, і ў прыватнасці на будаўніцтва штаб-кватэры Нацыянальнага Алімпійскага камітэта. Прэзідэнт паставіў задачу завяршыць узвядзенне аб'ектаў ва ўстаноўленыя тэрміны, інакш гэтыя ўчасткі адначасна будуць перададзены іншым інвестарам. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што сёння шмат жадаючых інвеставаць у будаўніцтва аб'ектаў у беларускай сталіцы. Гэта, дарэчы, датычыцца і тэрыторій, якія хацелі б асвойваць аманскія інвестары.

Вяртаючыся да пытання далейшай перспектывы гасцініцы «Беларусь» у Мінску, Прэзідэнт лічыць неабходным усё ж яе захавання. «Не гатовы сказаць, што трэба знесці гасцініцу «Беларусь», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Давяце зробім дастойны рамонт, і ніхай яна будзе бюджэтнай гасцініцай з прымальнай для большасці грамадзян цаной пражывання». Пры гэтым кіраўнік дзяржавы прапанаваў захаваць фасад гасцініцы, а ўнутры яе поўнасцю рэканструяваць. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў Мінску не так многа гасцініц, даступных простым грамадзянам.

Прэзідэнт падчас наведвання гарадской ратушы азнаёміўся таксама з планами па будаўніцтве акапарку паблізу перакрывавання праспекта Пераможцаў і Мінскай кальцавой аўтадарогі, новага музея Вялікай Айчыннай вайны ў раёне стэлы «Мінск — горад-герой», этнакультурнага цэнтра «Беларуская спадчына» ў Чыжоўцы. Кіраўніку дзяржавы былі таксама прадстаўлены праекты, якія пасляхова ўжо рэалізаваны ў Мінску або блізка да завяршэння.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Парламенцкі дэбят

Дэпутаты прапануюць канфіскаваць аўто ў п'яных кіроўцаў і змагацца з папулярнасцю піва

Праект аб унясенні даўняўняў і змяненні ў некаторыя кодэкс па пытаннях крывінальнай і адміністрацыйнай адказнасці дэпутаты прынялі ўчора ў першым чытанні. Пра яго мы падрабязна пісалі раней. Нагадаем толькі некаторыя новаўвядзенні. Уводзіцца адміністрацыйная адказнасць за вытворчасць і продаж дзіцячага харчавання з генетычна мадыфікаванымі складнікамі. Норма скіраваная і на тое, каб не дапусціць імпартаў такой прадукцыі ў краіну, падкрэсліў Валерыі Міцкевіч, упершыню выступаючы ў Авальнай зале ў новай якасці — як намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта.

У адпаведнасці з прынятымі папраўкамі адказнасць уводзіцца і за распыццё слабаалкагольных напой і піва на стадыёнах, у скверах, парках ды ўвогуле любых грамадскіх месцах (апроч тых, што спецыяльна для гэтага прызначаныя). Натуральна, прадугледжана адказнасць і за знаходжанне ў стане ап'янення на рабочым месцы ў працоўны час. «Дабраліся» і да аматараў тэатру — за курэнне ў забароненых месцах давядзюцца запаліць штраф у памеры да чатырох базавых велічын (пакуль што сумы істотна меншыя).

Норма аб забароне распыцця піва ў грамадскіх месцах актыўна абмяркоўвалася ў Авальнай зале. Выказваліся здагадкі, што гэта прымуць падлеткаў піць пены напой улопайці. Маўляў, змагацца трэба з папулярнасцю напой — напрыклад, перагледзець закон аб рэкламе... Паводле новаўвядзенняў, усталявацца таксама адміністрацыйная адказнасць за распусцідзванне нацыянальнага сімволікі і атрыбутыкі. А дэпутат Віктар Гумнінскі падчас абмеркавання закона-праекта нават прапанаваў увесці крывінальную адказнасць за такія дзеянні, паколькі гэта блонзэрства ў дачыненні да нашай гісторыі, нашай памяці і свецкіх...

Узмацняецца і жорсткасць пакарання за кіраванне аўтамабілем у невярзальным стане. Схэма такая: чалавек пападаецца ў п'яным выглядзе за рулём — наступнае адміністрацыйная адказнасць, затрымліваецца на працягу года паўторна — крывінальная адказнасць па арт. 317, ч. 1. А калі на працягу тэрміну пагажэння судзімасці зноў пападаецца — па арт. 317 частка 2: да двух гадоў пазбаўлення волі. Раней пра пазбаўленне волі ў гэтых нормах гаворкі не ішло. Дэпутат Віктар Гумнінскі прапанаваў заканадаўча змацаваць пакаранне для п'яных кіроўцаў у выглядзе канфіскацыі аўтамабіля. Каментуючы яго прапанову, намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта яшчэ раз нагадаў, што варта ўсё ўзважваць. Паводле яго меркавання, з аднаго боку, такая мера адказнасці мае права на жыццё, а з іншага... Як быць, скажам, у сітуацыі, калі транспартным сродкам кіруе асоба, якой ён не належыць. Ці ў выпадку, калі п'яны кіроўца за рулём, крый Божа, гарадскога аўтобуса — чаго тады пазбаўляць? А прадугледжаныя сёння меры адказнасці дазваляюць па сутнасці адбіраць маёмасць: скажам, штраф у 35 млн рублёў дазваляе накласці арышт на транспартны сродак.

Зоя ВАРАНЦОВА.

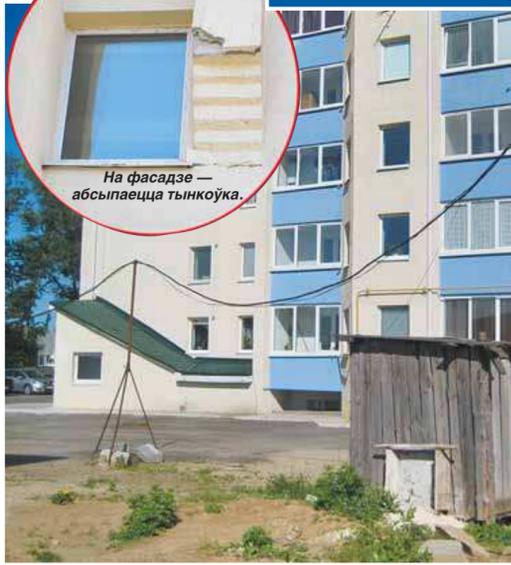

На фасадзе — абсыпаецца тынкоўка.

Чаму няўтульна ва «утульным доме»?

Таварыства ўласнікаў доўга час не можа атрымаць дакументы на дом і стаць яго сапраўдным гаспадарам

Адзель паўвядзе электрычнасць

Айчыны Закон «Аб сумесным домаўладанні» дзейнічае з 22 студзеня 1998 года. Між тым, першыя таварыствы пачалі стварацца раней — у 1997-м у Брэсце працавала 4 такія аб'яднаныя таварыстваў уласнікаў жылля, адпаведныя палажэнні былі прыняты яшчэ ў шэрагу рэгіёнаў. Тады ж да агульнага працэсу падключылася і сталіца. Паводле апошніх звестак, у Беларусі дзейнічае каля 730 таварыстваў. У канцэпцыі рэвізія галіны прадугледжваецца дэманалізацыя спосабу кіравання жыллём, што павінна прынесці станоўчы вынік. Як спадзюцца ў Мінжылкаунгасе, змяняцца выдаткі на абслугованне ўдасца праз прыцягненне да кіравання жылфондам уласнікаў жылля. Перспектыва зманлівая, але як яна рэалізуецца на практыцы?

Рэдакцыя атрымала ліст ад жыхароў дома № 1а па вуліцы Пялявой, што ў пасёлку Ждановічы. «ААТ «Трэт «Белбудмагонт», які былі адзінаквыя выпадкі памылковыя лабудаву наш дом, узняў яго сабе на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пляцоўка і добраўпарадкаванне тэрыторыі дасюль адсутнічаюць. Замест асфальту падкладзена асфальтная крошка... з фасада дома адвальваюцца кукі тынкоўкі... адсутнічае сцёк зліву каналізацыі, на тэрыторыі стаяць глыбокія лужыны... Напор вады на абслугованне (гэта значыць, стварыў на сваёй базе ЖКГ)... гаворыцца ў звароце. — Пасля здачы дома прайшоў два гады, а дзіцячая пля

Аляксандр Лукашэнка зацвердзіў памеры адлічэнняў у фонды папераджальных мерапрыемстваў па асобных відах страхавання

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 10 чэрвеня падпісаў указ № 302 «Аб фондах папераджальных (праэventыўных) мерапрыемстваў па асобных відах страхавання».

Указам устанавіліся памеры адлічэнняў у фонды папераджальных мерапрыемстваў па асобных відах страхавання, парадак і напрамкі выкарыстання іх сродкаў.

Памеры адлічэнняў у фонды складаюцца: па абавязковым медыцынскім страхаванні замежных грамадзян і асобаў без грамадзянства, якія часова знаходзяцца або часова пражываюць у Рэспубліцы Беларусь, — 15 працэнтаў ад паступіўшых страхавых узносаў (распадарачыкі сродкаў — Міністэрства аховы здароўя, Дзяржапрагранкімітэт, МУС);

па абавязковым страхаванні грамадзянскай адказнасці ўладальнікаў транспартных сродкаў — 8 працэнтаў (распадарачыкі сродкаў — МУС, Мінтранс, Дзяржапрагранкімітэт, МНС, Міністэрства аховы здароўя);

па абавязковым страхаванні грамадзянскай адказнасці перавозчыка перад пасажырамі — 5 працэнтаў (распадарачыкі сродкаў — Мінтранс, Міністэрства аховы здароўя);

па абавязковым страхаванні пабудовы, якія належыць грамадзянкам, — 5 працэнтаў (распадарачыкі сродкаў — МНС, Мінпрыроды);

па абавязковым страхаванні ад няшчасных выпадкаў на вытворчасці і прафесійных захворванняў — 5 працэнтаў (распадарачыкі сродкаў — Мінпрацы і сацабароны, Міністэрства аховы здароўя);

па добраахвотным страхаванні медыцынскіх расходаў — 5 працэнтаў (распадарачыкі сродкаў — Мінпрацы і сацабароны, Міністэрства аховы здароўя);

па добраахвотным страхаванні жыцця — 1 працэнт (распадарачыкі сродкаў — Мінпрацы і сацабароны, Міністэрства аховы здароўя).

Указам вызначаны канкрэтныя напрамкі выкарыстання сродкаў фондаў, якія даюць магчымасць фінансаваць мерапрыемствы па падтрыманні страхавых выпадкаў і зніжэнні цяжкасці іх вынікаў.

Указ уступае ў сілу з дня яго афіцыйнага апублікавання і распаўсюджвае сваё дзеянне на адносіны, што ўзніклі з 1 студзеня 2009 года.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Уладзімір Макей прадставіў новае кіраўніцтва Мінгарвыканкама

У Мінску павінны быць выкананы ўсе сацыяльна-эканамічныя паказчыкі бгучай пяцігодкі. Аб гэтым заявіў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей у Мінгарвыканкаме, прадстаўляючы яго новае кіраўніцтва, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Усе гэтыя паказчыкі кіраўніцтва горада павінна вырашыць самастойна і хутка, не чакаючы падказкі або ўказання зверху. Правілам для ўсіх павінна стаць не разважанне, а выкананне пастаўленых задач», — падкрэсліў Уладзімір Макей. У ліку прырыятных кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта назваў нарощванне тэмпаў і аб'ёмаў будаўніцтва жылля, рэалізацыю інвестыцыйных і інавацыйных праектаў.

Прадстаўляючы першага намесніка старшыні Мінскага гарвыканкама, выконваючага абавязкі старшыні гарвыканкама Мікалая Лядуцка, Уладзімір Макей ахарактарызаваў яго як ініцыятыўнага і адказнага чалавека. «Гэта назначэнне — вялікі давер кіраўніка дзяржавы. Высока ацэньвае кіраўніцкі патэнцыял Мікалая Лядуцкі і Міхаіла Паўлаў», — сказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

Андрэй Ясючыня, назначаны намеснікам старшыні Мінгарвыканкама, паводле слоў Уладзіміра Макея, нягледзячы на маладосць (яму 37 гадоў), зарэкамендаваў сябе патрабавальным кіраўніком, здольным вырашаць складаныя кіраўніцкія задачы.

Высокую ацэнку кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта даў і Аляксандру Барысенку, які на пасаду намесніка старшыні Мінгарвыканкама прыйшоў з пасадкі кіраўніка адміністрацыі Ленінскага раёна горада і добра знаёмы з праблемамі сталіцы.

Цеснае і канструктыўнае супрацоўніцтва з Мінгарвыканкамам у вырашэнні надзвычайных праблем горада павінна прысутнічаць у рабоце новага памочніка Прэзідэнта Беларусі — галоўнага інспектара па Мінску Анатоля Калініна, перакананы Уладзімір Макей. «Анатолю Калінін — адзін з лепшых кіраўнікоў сярод аналагічных прадпрыемстваў Брэсцкай вобласці і рэспублікі (раней ён узначальваў Баранавіцкае камунальнае ўнітарнае прадпрыемства «Водаканал» — *Заўвага БЕЛТА*), — сказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта і выказаў упэўненасць, што ён на высокім узроўні будзе выконваць свае службовыя абавязкі.

«Улічваючы, што ён з'яўляецца памочнікам Прэзідэнта па Мінску, мы будзем старацца разам з ім мінімум адзін раз у тыдзень выязджаць на прадпрыемствы, наведваючы праблемныя аб'екты сталіцы», — дадаў Уладзімір Макей.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта звярнуў асаблівую ўвагу на выкананне патрабаванняў кіраўніка дзяржавы ў рабоце з людзьмі і на максімальнае спрашчэнне існуючых бюракратычных перашкод у адміністрацыйных раёнах сталіцы і апарце гарвыканкама. «Гэта адна з галоўных задач органаў улады. Работа з людзьмі — адзін з асноўных крытэрыяў ацэнкі органаў дзяржаўнай улады. І мы даб'ёмся, каб усе дакументы, якія датычацца дэбюракратызавання дзяржапарату, выконваліся», — рэзюмаваў Уладзімір Макей.

Стаўка па льготных крэдытах на жыллё для шматдзетных сем'яў у Беларусі зніжана з 3 да 1 працэнта

Стаўка па льготных крэдытах на жыллёвае будаўніцтва для шматдзетных сем'яў зніжана з 3 да 1 працэнта гадавых павлічванняў. Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 10 чэрвеня падпісаў указ № 301, якім унесены змяненні і дапуўненні ва ўказ ад 14 красавіка 2000 года № 185 «Аб прадастаўленні грамадзянам льготных крэдытаў на будаўніцтва (рэканструкцыю) або набыццё жылых памяшканняў».

Такая норма распаўсюджваецца на новазаклучаемыя крэдытныя дагаворы і дагаворы, па якіх былі прадастаўлены льготныя крэдыты на будаўніцтва жылых памяшканняў у дамах, не ўведзеных у эксплуатацыю да 1 студзеня 2009 года. Пры гэтым плата за карыстанне крэдытам устанавіваецца з даты заключэння крэдытных дагавораў.

У адпаведнасці з указам шматдзетным сем'ям будучы ўключацца ў арганізацыю забудовшчыкаў на працягу года з дня падачы імі заявы.

ПЕНСІІ — ЯШЧЭ НЕ ЁСЦЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Імкуніца «ўтрымаць» пенсіянера дома трэба не заўсёды, — працягвае Ала Мікалуцкая. — Хтосьці з іх жыве ў аварыйным, небяспечным будынку, другі ўжо не можа згатаваць сабе элементарнае сніданак, трэці і ўвогуле амаль страціў магчымасць хадзіць — у падобных сітуацыях без пераходу на поўнае дзяржаўнае забеспячэнне не абідуцца.

Аднак варта заўважыць: у гэтым выпадку гаворка зусім не абавязкова павінна ісці аб пераездзе толькі ў «стандартны» дом-інтэрнат.

Галоўнае — шанц на вяртанне

Падастаў да акрыцыя аддзялення кругласутачнага знаходжання для ветэранаў вайны і працы ў гарпасёлку Урэчча былі некалькі. Па-першае, пасля вываду расійскай вайсковай часткі тут паўстала праблема жаночага беспарадка. Па-другое, ад той жа вайсковай часткі засталася «пустыя» будынік. Але ці не галоўную ролю адыграла дэмаграфія — каля 5 тысяч пенсіянераў Любанскага раёна фактычна жывуць адны. І сям'яў такіх катэгорыі ёсць ветэраны вайны.

— Большасць з цяперашніх 38 жыхароў аддзялення патрапілі сюды з вёскі, і гэта яшчэ адзін аргумент выбару на карысць не райцэнтра, а «знаёмка» па ўмовах жыцця гарпасёлка, — адзначае **начальнік Любанскага ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Марыя АЛЕЙНІК.** — Як правіла, гэтым людзям ужо па 70—80 гадоў, а змяняць што-небудзь у такім узросце ўжо цяжка. Дарэчы, каб не ўзнікла праблем з адаптацыі, мы прапануем усім жыхарам няхатрыя і выключаючы добраахвотныя заняткі — скажам, дглядаць кветкі ці працаваць у цяпляні.

На першы погляд, аддзяленне нагадвае дом-інтэрнат — адно, нашмат меншых памераў. Але адрозненне не толькі ў гэтым. Тэрмін пражывання ў аддзяленні кругласутачнага знаходжання абмежаваны 6 месяцамі ў год. Да таго ж пры жаданні адсюль можна проста сысці і вярнуцца ва ўласную хату. Дзеля справядлівасці, нягледзячы на ўмову плаціць за пра-

дзя падачы імі заявы. Для абароны інтарэсаў шматдзетных сем'яў, якія страчаюць права на фінансавую падтрымку ў пагашэнні льготных крэдытаў у сувязі з дасягненнем паўналецця старэйшым дзіцем у працэсе будаўніцтва, такая падтрымка прадастаўляецца зыходзячы з наяўнасці траіх і больш няпоўнагадовых дзяцей на дату заключэння крэдытнага дагавора.

Акрамя таго, прадастаўляецца права на сумеснае выкарыстанне аднаразовай бязвыплатнай субсідыі і льготнага крэдыту грамадзянам, якія атрымалі інваліднасць, выкліканую наступствамі катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, і на пазачарговае атрыманне льготных крэдытаў сем'ям, у складзе якіх ёсць інваліды з дзяцінства I і II групы.

Указ уступае ў сілу з дня яго афіцыйнага апублікавання.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

жыванне 80 % сваёй пенсіі, практычна ўсе людзі па пенсіе заставаюцца. І асабліва ўзміку.

— Дом-інтэрнат можа мясціцца за сотні кіламетраў, а тут ёсць шанц жыць на поўным забеспячэнні ў сваім раёне, магчымасць сустракацца са знаёмымі ці сябрамі, — заўважвае Марыя Алейнік. — А гэта непасрэдна ўплывае і на самаадчуванне, і на стан здароўя, і на працігласць жыцця. Таму ў нашых далейшых планах — пашырацца. У прыватнасці, ёсць намер пераабсталяваць пад аддазленне кругласутачнага знаходжання яшчэ адзін захітнуты будынак былой вайсковай часткі.

Між тым, як паведамляе падчас прэс-тура «Сацыяльная абарона ветэранаў і інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны» **намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валіяцця КАРАЎІЁВА,** сёння ў цэлым па краіне такіх аддзяленняў — ужо 47. Прычым у залежнасці ад патрэбы тых ці іншых раёнаў іх колькасць будзе ўзрастаць. Але паралельна працягнуць укладвацца сродкі і ў мадэрнізацыю звычайных дамоў-інтэрнатаў. Напрыклад, цяпер працягваецца рэканструкцыя медыка-рэабілітацыйнага корпуса Рэспубліканскага інтэрната для ветэранаў вайны і працы ў Ждановічах — сёлета з рэспубліканскага бюджэту на гэта выдатковаецца 1,8 млрд рублёў. Ніжкіх птыяньні з мёртвых ў інтэрнатах агульнага тыпу для ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны няма.

Пуцёўка з сусветным стандартам

Уласная мінеральная вада, гразелачэнне, разнастайныя ванны, зборы з траў плюс самае сучаснае медыцынскае абсталяванне — профілія санаторыя «Сасновы бор» пад Радашковічамі з'яўляюцца захворванымі органамі кровазвароту, стрававання, мішцўай і нервовай сістэмы. Летас тут адпачылі больш за 6 тысяч чалавек. Прычым значную частку наведвальнікаў склалі замежныя грамадзяне.

— Стаўка адразу на некалькі профіляў лячэння, адопаўненне і парайнальна невысокія цэны зрабілі сваю справу — да нас паехалі замежнікі, — падкрэслівае **дырэктар Рэспубліканскага цэнтра па азда-**

Каментарый спецыяліста

Памяншэнне платы за карыстанне льготнымі жылёвымі крэдытамі з 3 да 1 працэнта гадавых павлічванняў даступнасць шматдзетных сем'яў будаваць уласнае жыллё з дзяржаўнай падтрымкай, кічыць **начальнік ўпраўлення жыллёвага будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Беларусі Аляксандр ГОРВАЛЬ.**

Рач у тым, адзначае спецыяліст, што ў апошні час у мясцовыя адміністрацыі ўсё часцей звярталіся шматдзетныя сем'і, асабліва з сельскай мясцовасці, нагонт таго, што плата за карыстанне крэдытам у памеры 3 працэнтаў гадавых не дазваляе бязболына будаваць жыллё менавіта малазабяспечаным грамадзянам. Памяншэнне крэдытнай стаўкі па крэдытах істотна зніжае фінансавыя затраты на будаўніцтва гэтай катэгорыі грамадзян. Ва ўказе № 301 кіраўніка дзяржавы асобна адзначаецца, што цяпер выканкамы павінны ўключаць шматдзетныя сем'і ў арганізацыю забудовшчыкаў на працягу года пасля даты падачы імі адпаведнай заявы. Гэта звязана з тым, што, згодна з дзейнымі раней нормамі ўказа № 185, на практыцы немагчыма было даваць гэтае права шматдзетным сем'ям нават пры самых спрыяльных умовах. Сёння, пры істотным павелічэнні аб'ёмаў будаўніцтва, для шматдзетных сем'яў новая норма аб уключэнні ў арганізацыю забудовшчыкаў на працягу года павінна абавязкова выконвацца.

Сяргей КУРКАЧ.

ДАДАТКОВЫЯ ЦЯГНІКІ НА ЛЕТНІ ПЕРЫЯД

Беларуская чыгунка прызначыла на летні час яшчэ некалькі дадатковых цягнікоў.

Паводле інфармацыі Мінскага аддзялення, гэта цягнік 404/403 Мінск — Масква — Мінск адпраўленнем з Мінска 14 чэрвеня ў 19.53, прыбыццём у Маскву 15 чэрвеня ў 10.20, адпраўленнем з Масквы 15 чэрвеня ў 16.23, прыбыццём у Мінск 16 чэрвеня ў 23.30.

Цягнік 326 Мінск — Мурманск будзе адпраўляцца з Мінска 17, 24, 31 ліпеня, 7, 14, 21, 28 жніўня ў 7.54 (прыбыццё ў Мурманск ў 6.11). Дадаткова прызначаецца і цягнік 325 Мурманск — Мінск адпраўленнем з Мурманска 19, 26 ліпеня, 2, 9, 16, 23, 30 жніўня ў 20.05, прыбыццём у Мінск 21, 28 ліпеня, 4, 11, 18, 25 жніўня, 1 верасня ў 15.21.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЧАМУ НЯЎТУЛЬНА ВА «УТУЛЬНЫМ ДОМЕ»?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Тут кошт быў больш даступны, чым у Мінску, — кажа жыхарка дома Наталля Плавінская. — Розніца паміж расцэнкам даволі адчувальвая, таму будаваліся людзі з сярэднім узроўнем даходу. Месца даволі зручнае — у Мінск можна дабрацца без усялякіх праблем. Таму мы спадзяваліся на тое, што сваё кватэрнае пытанне вырашым паспяхова. Аднак нашы спадзяванні не спрадзіліся.

Абслугоўванне дома, як мы ўжо ведаем, узяло на сябе прыватнае прадпрыемства «ЖКГ «Трест «Белбудрамонт». Жыхары былі не задаволены тым, як спраўляецца са сваімі абавязкамі гэтая арганізацыя. Мне давалося убачыць квіткі аб аплаце, якія дасылаліся жыхарам. Сярод пазіцый ёсць такія, як, напрыклад, электразабеспячэнне і водазабеспячэнне месцаў агульнага карыстання. Доўгі час выстаўляліся банкі-аскія і эксплуатацыйныя расходы, а таксама матэрыяльныя затраты.

У доме працуе сістэма аўтаномнага ацяплення і падагрэву вады (у кожнай кватэры ёсць свой газавы кацёл). У жыхароў заключаны дагаворы з энэрганаглядам і газавай службай. Плацяць па лічбыніках амеры рэгулярна робяць. Праўда, з вадой сітуацыя іншая: яе дому пастаўляюць з санаторыя «Крыніца». У кожнай кватэры ёсць спецыяльныя лічбынікі, аднак, як заўважыла Наталля Плавінская, прыборы нават не плагіраваныя. Дык па якой жа тады «схеме» жыхары разлічваюцца за ваду?

— Да таго ж існуе розніца паміж камунальнымі тарыфамі сталіцы і Мінскага раёна, — заўважвае **старшыня таварыства «Утульны дом 2007» Фёдар ІСАВЕЦ.** — ЖКГ треста выступае плацяць па сталічных расцэнках, а мы — па раённых (які павінна быць). Няўжо людзі павінны плаціць больш? І гэта толькі адзін з прыкладаў.

Бухгалтэрыя таварыства правяла разлікі, у выніку якіх высветлілася, што ў выніку прымянення сталічных расцэнак пераплата па тэхнічным абслугоўванні толькі за апошні квартал 2008 года па аднапакатэвай кватэры склала 30,8 тысячы рублёў, па двухпакатэвай — 51,3 тыс., а па трохпакатэвай — 58,5 тыс. рублёў.

Жыллё не маё?

Таварыства ўласнікаў «Утульны дом 2007» было зарэгістравана 8 жніўня 2008 года ў Мінскай райвыканкаме. Як кажуць, на агульным сходзе сабраць жыхароў 36 кватэр (гэта 39-кватэрны дом). Усе аднаголасна выказаліся за стварэнне таварыства.

— Адношю той момант, калі людзі думалі, што значыць ты дзверы сваёй кватэры і ўсе праблемы застаўся за ёй, — пераканана Наталля Плавінская. — Хоцца жыць у нармальных умовах, быць сапраўднымі гаспадарамі дома. Мы заплацілі грошы, але чамусьці атрымліваецца, што жыллё не маё і працы на іх то мы не маем.

Магу засведчыць з усёй адказнасцю: у новенькім (па тэрмінах увядзення ў эксплуатацыю) доме і на тэрыторыі вакол яго недарэчнай бачыня, што называецца, нязручным воканам. Па-першае, якасць асфальтавага пакрыцця дрэннае. Замест лужыка на глыбокім калядзёжы — кавалкі металічных лістоў, на другім — драўляны наскіп. Дзіцячый пляцоўкі каля дома, у якім жывуць сем'і з дзецьмі, няма. Людзям даводзіцца, быццам «бедным сваякам», ісці да бліжэйшых дамоў, дзе такія месцы абсталяваны належным чынам.

На п'яцэтажах на лесвічных пляцоўках — чорныя столі, «адшочукаецца» тынкоўка — сцены быццам вядуцьбыя. На фасадзе сапраўды можна заўважыць абсыпанне тынкоўкі. Асабліва уражвае электразабеспячэнне дома. Вядома ж, я не спецыяліст, аднак шчытавая — гэта «нешта з чымсьці». Драўляны дамок, які здаецца, пхнеш — і разваліцца. Напэўна ж, нездарма людзі скардзяцца, што перыядычна знікае электрычнасць. У такім выпадку нельга «запусціць» кацёл, а значыць застаецца без ацяплення і гарачай вады, у выніку чаго асобныя сем'і з дзецьмі проста не могуць жыць у такіх умовах і вымушаны адкладваць уласныя на выявычэнні тэрмін.

З днём нараджэння, з першым сур'езным юбілеем шчыра віншавем начальніка Рагачоўскага ВПС Святлана Мікалаеву ЗАЙЦАВУ. Удачы вам, шанюная, спору і ладу ў працы, шчасця ў асабістым жыцці. **Звяздоўчы.**

23.06.2009 г. в 14.30 состоітся вночередное общее собрание акционеров ОАО «САНТЕХ-ЭЛЕКТРОМОНТАЖ»

Повестка дня:
1. О приобретении акций ОАО «Сантехэлектромонтаж» на баланс Общества.
Собрание будет проходить по адресу: г. Гомель, ул. Тролейбусная, 8а.

Начало регистрации участников собрания — 13.30.

УНП 400052115

Абзац

▲ Сёлета ў Беларусі было зарэгістравана 44 выпадкі атручэння кансерваванымі грыбамі, пры якіх пацярпелі 48 чалавек. Больш за ўсё пацярпелых — у Мінску: 40 чалавек. Спецыялісты нагадваюць, што не варта купляць грыбы, асабліва кансерваваныя, з рук.

▲ Пракуратура праводзіць праверку па факце гібелі цясляра ў шматкватэрным доме, які будзеца на вуліцы Ясеняў у Мінску. Ён увай у шахту ліфта з вышыні 7-га паверха і ад атрыманых траўмаў памёр на месцы. Як мяркуюць, нішчасны выпадак адбыўся тады, калі цясляр стаў на ліст фанеры каля шахты ліфта, ліст перавярнуўся і рабочы ўвай у шахту.

▲ У Магілёве супрацоўнікі міліцыі шукаюць зламанынкаў, якія забілі жыхарку горада, пасля чаго падпаблі і яе дачны дом, каб схаваць сляды злычынства. Труп жанчыны з перарэзанай шыяй і сечанымі ранамі галавы знойдзены падчас тшуэння пакару.

▲ У пункце пропуску «Каменны Лог» памежнікі Сморгонскага атрада і супрацоўнікі Ашмянскай мытні затрымалі два аўтамабілі, уладальнікі якіх спрабавалі нелегальна правезці праз мяжу буйную партыю цыгарэт. Абодва грамадзяніны Літвы сёлета ўжо затрымліваліся за кантрабанду цыгарэт. У аднаго з іх быў канфіскаваны аўтамабіль «Додж», аднак літовец купіў новы аўтамабіль такой жа маркі і працягваў сваю справу. На гэты раз ён спрабаваў правезці пад абшыўкаў аўта 2,5 тыс. пакаў цыгарэт. Уладальнік «Аўды-100» перавозіў 1 тыс. пакаў кантрабандных цыгарэт. Груз і машыны канфіскаваныя.

▲ У вінаробнай галіне Малдовы наспявае крызіс правытворчасці. На віназаводах накапілася больш за 26 млн дал лішкаў вінаматэрыялаў. Праз 3 месяцы там пачынаецца новы вінаробны сезон, а тэхналагічныя ёмістасці на заводах запўняюцца. Мяркуюцца частку матэрыялаў накіраваць на выпроцуку іншых харчовых прадуктаў — воцату, слабых алкагольных напояў і інш. За 4 месяцы года краіна экспартвала толькі 3 млн дал віна, на унутраным рынку прададзена 1 млн дал.

Поўны абзац

▲ Амерыканец Дэсманд Хатчэт можа лічыцца ўнікальным чалавекам. У свае 29 гадоў ён з'яўляецца бацькам 21 дзіцяці, народжанаму 11 жанчынамі. Такая шматлікая колькасць нашчадкаў маладога чалавека была выяўлена пасля таго, як улады штата паспрабавалі аштрафаваць яго за нявыплату аліментуў. Мясцовая чыноўнікі называюць яго рэкардсменам па ліку народжаных дзяцей. У той жа час многія жыхары горада заклікаюць кастрыраваць яго. Шматдзетны бацька атрымлівае зарплату, на якую немагчыма ўтрымліваць усіх яго дзяцей, між тым ён памятае імёны і ўзрост кожнага. Улады горада заявілі, што маюць намер утрымліваць палову яго зарплату для таго, каб траціць яе на дзяцей. У такім выпадку на кожнае дзіця прыпадзе не больш за 1,4 долара ў тыдзень.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

«Такія воль столі ў нашым доме», — заўважвае Наталля ПЛАВІНСКАЯ.

Зразумела, людзі праз стварэнне таварыства меркавалі належным чынам арганізаваць абслугоўванне сваёй уласнай маёмасці — шматкватэрнага дома. Менавіта на гэты і скіраваны ўсе пераўтварэнні, якія апошнім часам адбываюцца ў жыллёва-камунальнай галіне. Але «Утульны дом 2007» на працягу амаль года з моманту свайго стварэння не можа атрымаць праектную, будаўнічую і фінансаво-гаспадарчую дакументацыю на дом. З такім патрабаваннем яны неаднойчы звярталіся ў трэст «Белбудрамонт».

У таварыства досюль няма і дакументацыі пашпартна-візавай службы.

Без усёй неабходных папер таварыству нельга заключыць са спецыялізаванымі арганізацыямі дагаворы на абслугоўванне (да прыкладу, на вызва смецця і г.д.). Атрымліваецца сапраўды замкнёнае і, праблема застаецца нявырашанай. Людзі ў адчай, якія імкуніцца рэалізаваць сваё законнае права на сумеснае домаўладанне і застаюцца ні з чым. У таварыстве ёсць сантэхнік, але няма доступу ні ў падвал, дзе размешчаны камунікацыі, ні на гарышча. Атрымліваецца, што ва «Утульным доме», якім яго хочучы зрабіць жыхары і прыкладваюць для гэтага ўсе намаганні, пакуль няўтульна.

Па каментарыі мы звярнуліся да **начальніка аддзела эксплуатацыі жыллёвага фонду, арганізацыі і правядзення жыллёвай рэформы ўпраўлення жыллёвага гаспадаркі Міністэрства жыллёва-камунальнага гаспадаркі Міхаіла КОЛАСАВА:**

— У адпаведнасці з закандадаўства

ВЫПУСКНЫ БАЛЬ — САПРАЎДНАЯ КАЗКА

З самага дзяціштва мы марым стаць дарослымі, а калі гэта адбываецца — жадаем зноў стаць дзецьмі. Так і са школай: спачатку рывёмся ў дарослае жыццё, а калі ўжо самі пачынаем вырашчаць, як будаваць сваю будучыню, жадаем вярнуцца ў бесклапотнае дзяціштва, дзе за нас шмат чаго вырашалі блізкія людзі: бацькі і настаўнікі.

Нездарма ж гавораць, што класны кіраўнік — наша другая маці, якая заўсёды стараецца дапамагчы, накіраваць на правільны шлях. Менавіта школа разам з нашымі бацькамі зрабіла нас тымі, кім мы з'яўляемся, адчыніла нам дарогу ў жыццё. І з часам чым далей, тым больш мы будзем разумець, якую важную ролю ў нашым жыцці адыграў навучальны дом.

Наша жыццё складзецца з адрэзкаў, якія павольна пераходзяць адзін у другі і малым адрозніваюцца, але калі паглядзіш назад, заўважаш, што шмат чаго можна было змяніць, перажыць па-іншаму. І сярод усіх звычайных дзён і падзей ёсць яркія астраўкі, якія азначаюць канец адной эпохі і пачатак наступнай у жыцці кожнага чалавека. І да такіх яскравых астраўкоў належыць першы пацалункі, першае каханне і, вядома ж, школьны баль, які паставіць кропку

ў нашым дзяцішстве. І вось у гэты апошні школьны вечар, школьную ноч мы будзем узгадваць і аб'ядноўваць у адно цэлае ўсё тое шчаслівае, што было пройдзена за гэтыя доўгія адзінаццаць гадоў. І вельмі важна, каб школьны баль застаўся ў жыцці кожнага яскравай падзеяй. І тут мае значэнне ўсё: настрой, адзенне, адносіны ў калектыве. Першая балная сукенка для дзяўчынкі — тут усё павінна быць ідэальна. Купіце самае лепшае з таго, што можаце сабе дазволіць, бо радасць ад таго, што добра выглядаеш, адчуваеш сябе ўпэўнена ў жаданым адзенні будзе не малым укладдам у скарбонку добрага настрою на вечар. Грошы прыходзяць і знікаюць, а памяць застаецца на ўсё жыццё. Любая выпускніца, выбраўшы сукенку, аб якой заўсёды марыла, будзе адчуваць сябе на выпуск-

ным балі сапраўднай каралеўнай.

Немалаважным таксама з'яўляецца выпускны альбом, які, калі потым возьмеш яго ў рукі, перанясце зноў у школьнае жыццё. Некаторыя выпускнікі і іх бацькі адмаўляюцца ад выпускнога альбома. Не трэба так рабіць, таму што гэты альбом — сапраўдная памяць аб школьных гадах, перагортваючы яго старонкі, успамінаеш усё.

Калі раней мы не ўсё разумелі, то стаўшы выпускнікамі, шмат чаго бачым па-іншаму. Напэўна, самы кульмінацыйны момант — гэта святанне, першая раніца новага жыцця. Менавіта гэтай раніцай, адчуваючы сябе на шляху да дарослага жыцця, разумеш, якія ўсё ж дарэгія для цябе людзі, што зараз побач: аднакласнікі, настаўнікі.

І хочацца пажадаць усім выпускнікам 2009 года ніколі не забываць тых, з кім пройдзены школьны шлях. Хай выпускны баль сапраўды будзе адным з лепшых успамінаў у вашым жыцці!

Выпускніца САШ №60 г. Гомеля
Ала ДАРАШЭНКА.

Будучыя інжынеры пад гуманітарным «каўпаком»

У Беларускім нацыянальным тэхнічным універсіцеце знаходзяць свае адмысловыя шляхі далучэння студэнтаў да высокага мастацтва і культуры.

Адшуквае выставачную залу ў галоўным корпусе БНТУ вельмі лёгка: на другім паверсе адрозу направа — і ты ўжо ў асаблівым асяроддзі галерэй, дзе пануе непаўторная атмосфера, уласцівая толькі выставам знакамітых мастакоў. Сёння тут разгартнулі сваю экспазіцыю прадстаўнікі вядомай творчай сям'і Паплаўскіх. На адкрыццё выставы прыйшлі сам Георгій Георгіевіч — народны мастак Беларусі, член Нацыянальнай акадэміі навук, член Расійскай акадэміі мастацтваў, а таксама таленавіты і вядомы мастачкі жонка Наталія Мікалаеўна, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола, і дачка Кацярына, якая плённа працуе ў галіне графікі, жывапісу і керамікі. Яе творы, між іншым, набыты музеем Беларусі, Украіны, ёсць яны і ў прыватных калекцыях Еўропы і Амерыкі. Адчуваецца, што для Паплаўскіх была прыемнай увага маладых да іх творчасці.

Генадзь Броўка, дэкан факультэта тэхналогіі кіравання і гуманітарызаванай, адзін з арганізатараў экспазіцыі, шырока дэлегіта думкамі наконт мэтай і задач як выставачнай дзейнасці БНТУ ў прыватнасці, так і дзейнасці факультэта ў цэлым.

— У гэты час пры падрыхтоўцы тэхнічных кадраў для рэальнай эканомікі мы адчулі, што нашым выпускнікам не хапае гуманітарнага выхавання. Таму і было вырашана аб'яднаць дзесяць кафедраў гуманітарнага профілю, дзе працуюць гісторыі, палітолагі, філосафы, у рамках нашай факультэта, між іншым, аднаго з самых маладых факультэтаў БНТУ. (Тут рытукоў спецыялістаў для сістэмы кіравання, менеджменту). Аб'яднаць дзеля

таго, каб потым распаўсюдзіць гуманітарны ўплыў на іншыя факультэты. Такая канцэпцыя выкладчыкаў-гуманітарнаў пад дахам аднаго факультэта павінна была ўдасканаліць выхаванне моладзі.

— Больш за палову студэнтаў БНТУ — хлопцы і дзяўчаты з раённых цэнтраў, невялікіх гарадоў і пасёлкаў, якія пасля атрымання дыплама хутчэй за ўсё вярнуцца працаваць дамоў. І хто ведае, калі ў іх з'явіцца магчымасць прыехаць у сталіцу, наведаць яе музеі. А тут такая ўдача — высокае мастацтва само прыходзіць у госці, — гаворыць Генадзь Міхайлавіч. На яго думку, сучасны інжынер-будульнік, інжынер-механік ці інжынер-машынабудульнік, акрамя атрымання тэхнічных ведаў па абранай спецыяльнасці, павінны хаць б мець уяўленне аб навінах і падзеях культурнага жыцця.

— Вядома, мы не імкнёмся зрабіць з нашых студэнтаў заўзятых тэатралаў, кінаманаў ці пастаянных наведвальнікаў мастацкіх галерэй і вернісажаў, але хочацца, каб яны на працягу навучання былі далучаны да высокага мастацтва, напрыклад, вывучэння. З гэтай нагоды і ладзім рэгулярна выставы лепшых мастакоў краіны. У гэтым сэнсе спатканне з творчасцю таленавітага мастака, лаўрэата розных прэстыжных прэміяў, без перабольшвання, жывога класіка Георгія Паплаўскага — гэта падзея для нашага ўніверсітэта, — разважае Генадзь Броўка.

Дарчы, якія даведвалася ў ходзе адкрыцця выставы, калісьці Георгій Георгіевіч выкладаў тут дысцыпліну «малюнак» на архітэктурным факультэце. З таго часу ён падтрымлівае сувязі з ВНУ. Адкрыццё гэтай выставы было невыпадкова прымаркавана да правядзення ў краіне Года роднай зямлі. У творах Паплаўскага тэма прыгожай Brasлаўшчыны, як вынікае з выставы, займае

асаблівае месца. У гутарцы з наведвальнікамі, якія прыйшлі на адкрыццё выставы, ён расказаў аб сваёй любові і захапленні гэтым цудоўным азёрным краем, людзьмі, якія там жывуць. Малаўнічыя мясціны і жыхары Brasлаўшчыны ў карцінках Паплаўскага асабліва перадаюць характаво, унікальнасць гэтага цудоўнага кутка беларускай зямлі.

Цяжка паверыць, што раней на месцы галерэй была звычайная распраўная для студэнтаў, якую затым творча пераабсталявалі пад культурныя патрэбы. Зразумела, гэта галерэя па памерах і выставачных магчымасцях прайграе музейным экспазіцыям.

Але з іншага боку, у гэтай памяшканні, прыстасаванага пад выставачную плошчу, ёсць свае бяспспрачныя перавагі: галерэя размяшчаецца ў самой навукава-цэнтральнай частцы. А гэта вялікі плюс, бо галоўны корпус БНТУ знаходзіцца ў самым цэнтры ся сталіцы, так і ўніверсітэцкага гарадка. Як вядома, студэнты — самы заняты народ на свеце, ім заўсёды не хапае часу. Акрамя вучобы шмат куды трэба падаваць, шмат дзе пабываць, шмат чаго зрабіць... Усёды быць адначасова немагчыма, а таму безліч цікавага і карыснага застаецца па-за ўвагай студэнтаў. А трапіць у галерэю проста і зручна.

Вось гэтая група трыцюкурнікоў завітала сюды, відаць, выпадкова, але, калі меркаваць па іх рэакцыі і водгуках, засталася вельмі задаволеная наведваннем выставы. Іх так натхнілі краёвымі азёрнай Brasлаўшчыны, што яны мяркуюць на тыдзень з палаткамі наведаць тыя мясціны. Захацелася ўбачыць іх на свае вочы.

Між іншым, у ліку арганізатараў, дакладней, памагатаў і арганізатараў выставы Паплаўскіх — і міжнародны студэнцкі цэнтр БНТУ. Дзякуючы яго намаганням да беларускай культуры ўжо не

першы год у сценах універсітэта далучаюцца і замежныя студэнты, якіх тут вучыцца шмат. Бо не толькі вучобай жывуць ў Мінску студэнты з іншых кантынентаў, іх звычайна цікавіць культура, звычкі, традыцыі, мастацтва і рэлігійныя нашай краіны. Наладзіць гэты працэс знаёмства цікава і з карысцю — гэта і ёсць клопат цэнтра. З гэтай нагоды маладых інашэцэміў запрашаюць у мастацкую галерэю ў галоўным корпусе БНТУ, дзе часта дэманструюцца экспазіцыі нацыянальнага адзінства Беларусі, прадметы іх побыту. А гэта пашырае веданне аб краіне знаходжання ў маладых замежнікаў.

Адначасова ў галерэй праводзяцца выставы твораў сярэдняй, нарвежскай, ліванскай мастакоў і жыццёваў з іншых краін. І міжнародны студэнцкі цэнтр выступае ініцыятарам гэтых цікавых і пазнавальных мерапрыемстваў. Дарчы, многія беларускія мастакі пасля сваіх замежных вандровак хацелі б прадэманстраваць свае работы студэнтам менавіта той краіны ці краіны, адкуль яны вярнуліся з творчай пазеўкі. Напрыклад, з такой таямнічай, загадкавай і экзатычнай краіны як Непал. Мастацкая галерэя БНТУ і ёсць якая тое месца, дзе можна вывесці свае творы, абмеркаваць пейзажы і партрэты з тымі ж непальцамі, для каго гэта краіна — радзіма, а людзі на карцінках — суайчыннікі.

На развітанне Генадзь Міхайлавіч падзяліўся цікавай спецыяльнасцю з вышэйшай тэхнічнай кваліфікацыяй і гуманітарна выхаваным культурным чалавекам, каб адчуваць прыгажосць навакольных мясцін, атрымліваць асалоду ад сустрэч з мастацтвам, мець пацудоў ад кананічнай у краіне Года роднай зямлі. Ну, як не пагадзіцца з дэканам?!

Паліна ЛАХМАНЕНКА.

МАЯ ЗАПЛЕЧНИКАВАЯ СВАБОДА

Цяпер я меней чытаю кніжак. Бо менш займаю чытаць жыццё. А асабліва — калі з аўтастопам, крымскімі зоркамі замест столі, з кіроўцамі-дальнабойшчыкам, які в'язе кветкі з Галадзі... У вольных падарожжах не люблю карты, затое люблю свой заплечнік і законы быцця, якія выразнымі гэткімі больш нідзе не бываюць. І таго, каму накіравана стаць табе спадарожнікам, больш нідзе так не разгледзіш, не спазнаеш. Віват табе, Дарога! Мая рэлігія і Біблія.

ДАРОГА, ЯКАЯ НА ДВАІХ — АДНА

І нават калі спадарожнікі сёбрамі мне не сталі, усё адно — на гады родныя людзі. Для спазнання Іншага Дарога — гэта ў тры разы больш крута, чымся ў кіно — разам. Альбо ў лазню.

Вось блізкага сябра Алесь я ведала, як упэўненага ў сабе і таварыскага хлопца. А ў Дарозе даведалася, што такое Страх Алесеў, які дагэтуль глыбока хаваўся. Ноч, і намет у вясковым парку, і сабакі брэх не ў тэму, і мой сябар, страхам — колераў, як ноч — апантаных. Потым, калі да Венецыі даехаць мы не паспеем, я буду плакаць, крыкліва злавачца і нагамі тупаць. Алесь разбэшчаную дзяўчынку пабачыць. Але мы становімся яшчэ больш роднымі, бо ведаем цяпер адно аднаго і такімі.

З Кальянічам у вольных Дарогах нарадзілася ў нас невытлумачальнае адчуванне адно аднаго. Я сцерагу заплечнікі, а мой дружа выпраўляецца ў інтэрнэт-каварню. Затым тусавачца з заплечнікамі будзе ён, а ў інтэрнэт я. Дзіўным чынам я выбіраю менавіта той комп, за якім тры хвіліны таму знаходзіўся Кальяніч. Альбо, не аматарка картаў, я заблукала ў густоўна неахайных піцерскіх дворыках. Не ведаю шчыра дзеся чаго, але трапіла ў краму. А ў краме, як выявілася, маё выратаванне ўсмялівае — Кальяніч. Пазней, у жыцці без заплечнікаў, ён будзе тэлефанаваць менавіта тады, калі гэтага найбольш хочацца.

Хлопец і дзяўчына — выгодае спалучэнне ў вольнай Дарозе. З рознымі юнакамі дзяліла я сваю заплечнікавую свабоду. І таму мой аўтастоп — гэта жыццё і псіхалагічная лабараторыя па даследаванні дужага полу, а заадно і сябе як дзяўчынку. Сланечнікавае ўкраінскае лейкея і Жэня, студэнт-фізік, са мной на трасе. Мяккую паўднёвую ноч напярелі мы ішлічыраем па Сімеропалі — горадзе, дзе спрэс мільямі аднапавярховыя дамкі. Жэня свае гісторыі няўдала каханне мне выкладае, а яшчэ свае гісторыі, і яшчэ... Пазней у асабістым дзённым у накрэзаву, пакрыўдзана: «Самадэстагтовы эгацэнтрысты!» Бо хоч напярелі — свае гісторыі. Ну, як дыктар па радыё, які ніколі не пацкавіцца: «А які гісторыі з табай адбываліся? А які настрой у цябе цяпер?». Праз паўтара года я зноўку ноч напярелі па чужым горадзе ішлічыраю. На гэты раз зімовы Люблін, на гэты раз хлопчык Алесь. Але — Божа, ягое цікавае падабенства! Алесь свае інтымныя гісторыі любіць да Фрэды Маркуры мне выкладае, і яшчэ свае гісторыі, і яшчэ... Зноўку ноч напярелі — свае гісторыі, без уся-

Бывае, што ў Дарогах старыя фэнікі прычымельна рвуцца, губляюцца. Але губляцца — так жа натуральна, як паміраць і нараджацца. Ды і, гублючы фэнікі старыя, месца для новых раптам выявілаецца.

ТУТ І ЦЯПЕР

Мае законы быцця, якія ў паўдзённым навідавоку не валюцца, у вольным падарожжы раптам гэтакімі выразнымі становяцца, што не абмянуць іх. Вось, напрыклад, іцінскасць майго ўлюбленага «тут і цяпер» Дарога даказала.

Летася ў Карэлію з яе першабытнымі вядмарскімі імхамі ды дзікімі скаламі фотаапарат я не ўзяла. І дзённіка не вяла. Бо раптам адчула, што ўсё гэта — спроба заспіртаваць жыццё і цягнуць яго ў будучыню. Ды заспіртаванае жыццё — мёртвае. А яшчэ, калі за сабой яго цягнеш, — спіну абцяжарвае, TUT І ЦЯПЕР падмяняе... Ды і занадта неабдымнае яно, жыццё гэтак, каб размясціцца на паперы дзёніка альбо на фота. І ў Карэліі мне засталася так мала і так шмат — мудрае і простае TUT І ЦЯПЕР.

Тое, што люблю і сяброўства існуюць толькі TUT і толькі ЦЯПЕР, я таксама адчула ў Дарозе. Самотная ноч аўтастопная, і я паветра бязважжае, і я іцінска цёмна-сіняя. Я мае самата — так якая прыгожая і такая хрустальная. Застопліваю кіроўцу. І мы імчымся па трасе. Праз ноч, у якой — ні канца, ні пачатку. А вакол лес — вушціны

КОНКУРС СТУДЭНЦКІХ РАБОТ

Конкурс студэнцкіх работ у сферы інтэлектуальнай уласнасці аб'яўлены ў Беларусі. Да ўдзелу ў конкурсе запрашаюцца студэнты вышэйшых навучальных устаноў Беларусі першай і другой ступеняў адукацыі, а таксама выпускнікі, якія закончылі навучанне ў 2009 годзе.

На конкурс прадстаўляюцца курсавыя, дыпломныя і магістарскія работы, якія прыйшлі ў 2008—2009 гадах абарону ва ўстаноўленым парадку, а таксама публікацыі вынікаў навуковых даследаванняў 2008—2009 годаў. Тэматыка работ вызначана па некалькіх напрамках:

актуальныя пытанні абароны і кіравання інтэлектуальнай уласнасцю, аўтарскага права і сумежных правоў; эканамічныя аспекты інтэлектуальнай уласнасці; калектыўнае кіраванне правамі аўтараў і праваўладальнікаў... Конкурсныя зборы прымяюцца да 1 катэгорыі. Пераможцы будуць вызначаны ў намінацыі «Лепшая магістарская дысертацыя», «Лепшая дыпломная работа», «Лепшая курсавая работа», «Лепшая публікацыя».

Паліна ЛАХМАНЕНКА.

І сельскі сямейны тэнісны корт...

Маладыя сем'і ў беларускай глыбінцы трымаюць гаспадаркі, карпатліва ўпрыгожваюць свае ўчасткі, а ў адной сям'і ёсць нават... свой уласны тэнісны корт.

У Дошшыцкім раёне ўпершыню праводзіцца конкурс «Шчаслівае маладая сям'я».

Спаборніцтвы праходзяць не ў райцэнтры, а непасрэдна ў буйных вёсках — аграгарадках, дзе жывуць самі канкурсанты.

Як расказаў карэспандэнту «Звязды» першы сакратар Докшыцкага раённага камітэта БРСМ Сяргей Шчылкоў, акцыя праводзіцца ў сем этапаў. У самым першым перамогу атрымалі Аксана і Аляксандр Самсановічы.

Яны жывуць у вёсцы Глінава. Ён — супрацоўнік мясцовай службы Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, яна — настаўніца замежнай мовы. Выхоўваюць дачку Алёсю, якой 12 гадоў, 8-гадовага сына Ваню. Гэтыя муж і жонка лепш за астатніх адказалі на

і чорны. Дзіўная рэч, мне цёпла і ўсё зразумела з гэтым драйверам, якому пяць дзясяткаў гадоў і які шансон слухае. Праз чатыры гадзіны я буду ў мінскай кватэры, чорны лес, траса і кіроўца стануць забытым сном. А пакуль, пакуль ён самы родны чалавек у цэлым свеце!

Людзі, людзі, людзі... Добрыя і гасцінныя людзі, а лепш — сябры. І нават зусім нястрашна, што, сядоўчына на ветраную трасу, я развітаюся з імі назаўжды.

На захадзе лета шапчырую па Мінску са сваёй духоўнай сястрой Мірай.

Мяне захапіла, што зараз я побач з чалавекам, які праехаў стоты кіламетраў аўтастопам і стотыкі пабачыў! — кажа сяброўка.

— Але TUT І ЦЯПЕР мы ішлічыраем з табой па цэнтры Мінска... Мае натхнёныя дарожныя станы даўно разваліліся... І якое значэнне цяпер маюць гэтыя кіламетры? Хіба толькі мяккае корпацыя ў мінгуль, каб напісаць апавед у чарговы самвадзатаўскі аўтастопны зборнік, за які нават ганарара не заплаціць...

Дзеля чаго здані-ўспаміны, калі TUT І ЦЯПЕР — таксама ЖЫЦЦЁ. А з удзячнасцю адпускае, не чапляюцца — свабодных і шчаслівых мастацтва.

Кацярына БЕЗМАЦЕРНЫХ.

МАБІЛЬНІКІ «Б'ЮЦЬ»

ПА МУЖЧЫНСКОЙ СІЛЕ

Як паведамляе CNN, частыя і працяглыя тэлефонныя размовы выклікаюць расцяжэнне локцавага нерва і боль у руцэ. Выклікаюць працяглыя сагнуць становішчыя рукі стан медыкі называюць «мобільным локцем» па аналогіі з так званым «тэнісным локцем».

Як заявіў хірург-арталед з ЗША Леон Бенсан, апошнім часам назіраецца павелічэнне колькасці пацыентаў з гэтым расстройствам. Часцей за ўсё людзі скардзяцца на боль, палкванне ці анямненне рукі. Прычынай гэтых сімптомаў з'яўляецца расцяжэнне і парушэнне кровазвароту локцавага нерва, якія, у сваю чаргу, выклікаюць працяглы і моцным згінаннем рукі пры размове па тэлефоне. У цяжкіх выпадках пацыенту можа спатрэбіцца хірургічнае лячэнне. Па меркаванні спецыяліста, для прафілактыкі гэтага стану неабходна часцей змяняць руку, якая ўтрымлівае тэлефон. Кубітальны тунэльны синдром — не адзінае расстройство, прычынай якога з'яўляецца выкрасітанне мобільных і радыётэлефонаў. Даследаванні амерыканскіх навукоўцаў сведчаць пра тое, што навошта вярціць колькасці тэкставых паведамленняў можа выклікаць пашкоджанне пальцаў, акрамя таго ў актыўных карыстальнікаў з-за тавай сувязі сустракаюцца парушэнні слыху. Некаторыя даследчыкі таксама лічаць, што электрамагнітнае выпраменьванне ад мобільнага тэлефона можа выклікаць эпілепсію, пухліны мозгу і нават парушэнні якасці спермы.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ІЗНОЎ ІНТЫМ? І Я АБ ТЫМ...

Прачытаў артыкул Таццяны Падаяк ад 22 мая. Калі быць дакладным, крытычны матэрыял у адрас спектакля, быццам бы пастаўленага па інтымным дзённіку Максіма Багдановіча. Але не гэта выклікала жаданне напісаць, хоць вельмі хацелася паспачываць журналістыцы за страчаны час і грошы, бо веру, што ўсё напісанае — праўда, і пашкадаваць светлую памяць нашага вялікага лірыка — ну навошта праз гэтулькі гадоў рыцца ў чужой бізнэсе? Дастаткова ж, здаецца, яго вершы, мнства з якіх паказдзеныя на музыку. Няхай сабе і не пры жыцці.

І я змаўчаў, бо, як кажуць, каму — як балота, а каму — як золата, і камусці падобныя дзеянні прыносяць асалоду. А ўзяцца за пры падштурнула публікацыя сп. Пукшанскага «А, напэўна, «інтыму» і не хапае?». Захацелася выгаварыцца.

Аўтар скардзяцца, што «інтым» і «каханне» — словы-сінонімы. Магчыма. Але асабіста я лічу, што інтым — гэта неабавязкова голае жачокае цела і сексуальныя адносіны між мужчынам і жанчынай. Гэта могуць быць і нейкія памяетныя думкі і мары, пра ісанванне якіх не хочацца, каб хто даведваўся ці здагадаўся. Магчыма, аб гэтым ведае і спадар Пукшанскі, але калі ён згадаў голю буглакуўскую Маргарыту, я разумею, якую трактоўку гэтага слова ён мае на ўвазе.

Пра шаленства Багдановіча. Вось тут, як ні дзіўна, я магу пагадзіцца. Але спісаць усё не на таленавітасць, а на маладосць: калі ў дваццаці

«Які «інтым» шукаў і знайшоў тэатр у «дзённіку» Максіма Багдановіча?» («Звязда», 22 мая); «А, напэўна, «інтыму» і не хапае?», («Звязда», 29 мая).

ДУША МАКСІМА — У ВЕРШАХ

З цікавасцю чытаю публікацыі Таццяны Падаяк у «Звяздзе» — уважаныя, ад сэрца, асабліва ў абарону роднай мовы, культуры, наогул беларускасці, якія ніколі не пакідаюць аб'якавымі. Памятаю яе інтэрв'ю з сумна вядомым Ягорам Рыбаковым. Былы кіраўнік тэлерадіёкампаніі абяцаў садзейнічаць вяртанню беларускай мовы на наша ТБ. Тое ж самае абяцалі і абяцаюць яны па паслядоўнасці, але сітуацыя усё нагарэаецца.

Вось і апошні артыкул журналісты — аб сваім уражаннях ад спектакля Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі, прысвечанага «інтымным дзённікам» Максіма Багдановіча. Сапраўды, «смелая навацыя, героіскае разнаўленасць» аўтараў спектакля — ні што іншае, як паказчык маральнасці аўтараў «шоу». Сумна, што такімі «ідэальна-бездумнымі» сродкамі тэатр спрабуе забяспечыць аншлаг.

ІЗНОЎ ІНТЫМ? І Я АБ ТЫМ...

Прачытаў артыкул Таццяны Падаяк ад 22 мая. Калі быць дакладным, крытычны матэрыял у адрас спектакля, быццам бы пастаўленага па інтымным дзённіку Максіма Багдановіча. Але не гэта выклікала жаданне напісаць, хоць вельмі хацелася паспачываць журналістыцы за страчаны час і грошы, бо веру, што ўсё напісанае — праўда, і пашкадаваць светлую памяць нашага вялікага лірыка — ну навошта праз гэтулькі гадоў рыцца ў чужой бізнэсе? Дастаткова ж, здаецца, яго вершы, мнства з якіх паказдзеныя на музыку. Няхай сабе і не пры жыцці.

І я змаўчаў, бо, як кажуць, каму — як балота, а каму — як золата, і камусці падобныя дзеянні прыносяць асалоду. А ўзяцца за пры падштурнула публікацыя сп. Пукшанскага «А, напэўна, «інтыму» і не хапае?». Захацелася выгаварыцца.

Аўтар скардзяцца, што «інтым» і «каханне» — словы-сінонімы. Магчыма. Але асабіста я лічу, што інтым — гэта неабавязкова голае жачокае цела і сексуальныя адносіны між мужчынам і жанчынай. Гэта могуць быць і нейкія памяетныя думкі і мары, пра ісанванне якіх не хочацца, каб хто даведваўся ці здагадаўся. Магчыма, аб гэтым ведае і спадар Пукшанскі, але калі ён згадаў голю буглакуўскую Маргарыту, я разумею, якую трактоўку гэтага слова ён мае на ўвазе.

Пра шаленства Багдановіча. Вось тут, як ні дзіўна, я магу пагадзіцца. Але спісаць усё не на таленавітасць, а на маладосць: калі ў дваццаці

Выпадкова ці не, але пастаноўка супала з 92-мі ўгодкамі вялікага паэта, які большую частку свайго кароткага жыцця прахрыў за межамі Радзімы, але застаўся, як і яго бацька, верным сынам і Грамадзянінам Беларусі. І сваё ўяўленне пра паэта мы робім па такіх вершах-шэдэўрах, як «Зорка Венеры», «Лагоныя», «Слуцкія ткачыні», «Вярнікі» ды іншыя... Душа Максіма — у іх. І рэакцыя журналісты на спектакль — зусім лагічная і зразумелая.

Артыкул, які вывільнае, «зачаліў» не толькі мяне, але і віцебскага карэспандэнта газеты А. Пукшанскага. Бадай, асноўны лейтматыў яногага матэрыялу, вытрыманага ў фрывольнай, гульнявай танальнасці — маўляў, што гэта за тэатр без інтыму, што пойдзе на спектакль без «гэтага». Зрэшты, справа ў тым, хто і як разумее гэты тэрмін. Безумоўна, як значны сп. Пукшанскі, колькі людзей, глядачоў, чы-

ПРА ГУБКИ І ДЗІЦЯЧЫЯ ШЧОТКІ...

Зварот у карпункт

Увібескі карпункт «Звязды» звярнулася маладая жанчына, якая абраўлася тым, што ў Віцебскім дзіцячым садку, куды ходзіць яе дзіця, прапанавалі бацькам «сцінуцца» на губкі для мыцця посуду і стаюў. А яшчэ нечакана запатрабавалі купіць кожнаму выхаванцу па шчотцы для чысткі зубоў і па шлянцы.

Вельмі прасіла чытка, каб не пазначылі ў артыкуле яе імя і прозвішча, а таксама нумар садка, каб праблем не было ў дзіцяці. Наконт шчотак адзначыла: «Мне воль стаматолаг тлумачыў — для змалі дзіцячых зубоў шкодна, каб часта зубкі чысцілі. Мо я не хачу, каб чысцілі майму дзіцяці зубкі? Або самі дзеці будучы гэта рабіць? Без уважлівага назрання праца гэты эфектыўным не будзе. А наогул — як жа правы чалавек, права выбару? І яшчэ па тэме: і без таго часта дзеткі, якія наведваюць садок, хварэюць. А як выхавальніца прасочыць, ці свай шчоткай, шлянчай дзіцячына ці хлопчык карыстаецца?» Шчоткі — прадмет індывідуальнай гігіены.

Па каментарыяў я звярнуўся да некалькіх кампетэнтных асобаў. — Не павіна такога быць, каб на пакупку такіх дробязяў (напрыклад, губкі. — А.П.) патрабавалі з бацькоў грошы! — распавядае першы намеснік начальніка ўпраўлення адукацыі Віцебскага аблвыканка Леанід СЦЯПАНАУ. — Калі канкрэтна скажаш, у якім менавіта садку такое ёсць і колькі прапанавалі сабраць з бацькоў, — абавязкова разбярэцца. Але, як паказвае практыка, пры высвятленні сітуацыі бацькі раттаю адмаўляюцца ад сваіх былых слоў.

— Дзіцячыя садкі спраўна фінансуюцца з бюджэту. Але ж можа весціся і так званая пазабюджэтная фінансаванне. Спонсары і аглянскія саветы, у склад якіх уваходзяць як самыя актыўныя бацькі дзяцей, так і выхавальніцы, могуць падчас сваіх паяжджэнняў абмяркоўваць, на якія канкрэтны мэты трэба сабраць грошы, — расказвае начальнік аддзела адукацыі адміністрацыі Кастрычніцкага раёна горада Віцебска Ігар КІРУЦЕНКА. — Але ж гэта зусім не азначае, што ўсе бацькі абавязаны «рабіць усюсы». Справа гэтая добраахвотная. Што датычыцца губак. Згодна з новымі санітарнымі правіламі, цяпер нельга мыць посуд, праціраць стол аначу. Наконт шчотак нам лепш усе растлумачыць спецыялісты санітарнай службы.

— Так, раней не было абавязковых патрабаванняў наконт губак і шчотак, — каментуе зварот у карпункт загадчыца аддзела гігіены дзяцей і падлеткаў Віцебскага гарадскога цэнтру гігіены і эпідэміялогіі Валіяціна ШЧВАРЬЛЁВА. — Нядаўна ўступілі ў дзеянне новыя патрабаванні. Афіцыйна гэты дакумент мае назву «Гігіенічныя патрабаванні да арганізацыі, утрыманні і рэжыму дзейнасці ўстановаў, што забяспечваюць атрыманне дашкольнай адукацыі».

Мы ж ад сябе тут у Віцебску нічога не прыдумалі. Там сярод іншага гаворыцца і пра тое, што, напрыклад, раздаткі харчавання абавязаны выкарыстоўваць палачкі. Наконт таго, як будучы выхавальніцы кантраляваць, хто якой шчоткай карыстаецца, — гэта пытанне прафесіяналізму. У любым выпадку ёсць цяпер норма — трэба ў садках чысціць зубкі дзецям пасля кожнага прыёму ежы.

Ад аўтара. Вось «узорны» прыклад таго, які часта атрымліваецца: хочацца, як лепш, а ў выніку... Безумоўна, зубы трэба чысціць і дзецям, але насамрэч, як выхавальніца паспее прасачыць за тым, хто куды пасля чысткі зубоў паклаў шчотку? Калі зубкі, які адначыла чытка, часта чысціць шкодна, што рабіць? Абавязкова прытрымлівацца нормаў дзейнасці садкоў? Хварэюць дзеткі, якія наведваюць садкі, вядома ж, і без тых шчотак, але колькі бацькоў скардзяцца на тое, што садкі — «крыніца» распаўсюджвання прастудных захворванняў.

Не скарж, што зарплата ў выхавальніц вельмі малая. Мо проста на ўзроўні міністэрства лабаравача, каб падумаць над павышэннем зарплаты гэтым работнікам? І працавалі б яны больш старанна. Я б ім і цяпер помнік паставіў. Што да дзейнасці аглянскіх саветаў... Ну, прабачце, я разумею, калі, напрыклад, пры Кембрыджым універсітэце, калі не памыляюся, такі існуе. У нашых умовах? Калі б садок быў платным, я б зразумел. А так насамрэч атрымліваецца, як заўважыла знаёмая мам дзювоў дачок, што толькі на словах плата за садок «умоўная», а колькі «скідаваць» бацькам даводзіцца.

Бывае бацькам і рамон дзювоўкаўца рабыць. Калега падчас адпачынку «па сваёй волі» пайшоў класі фарбавача, праўда, у школу. Шчыра запрашаю нашых паважаных чытачоў да дыскусіі на нашу тэму. Думаю, вам ёсць што расказаць. «Зборы» з бацькоў з'явіліся задоўга да пачатку фінансавая крызісу. А цяпер модна паспытацца на той самы крызіс. Традыцыя шукаць прычыны для «жабрацтва» ва ўстановах, дзе выхоўваюць, вучаць дзяцей, цягнуцца яшчэ з часоў СССР?

Аляксандр ПУХАНСКИ.

Аляксандр Сурькаў не бачыць ніякіх калізій у гандлі паміж Беларуссю і Расіяй малочнай прадукцыяй

Пасол Расіі ў Беларусі Аляксандр Сурькаў не бачыць ніякіх калізій у гандлі паміж Беларуссю і Расіяй малочнай прадукцыяй. Аб гэтым ён заявіў у прэс-канферэнцыі.

«Дзе вы тут бачыце калізію? За першы квартал гэтага года з Расіі паступіла ў Расію паступіла малочнай прадукцыі ў пераліку на малако на 37 працэнтаў больш, чым у мінулым годзе. Хіба гэта калізія — гэта рэальні», — сказаў дыпламат.

Паводле слоў Аляксандра Сурькава, вядома, яшчэ існуюць некаторыя пытанні, якія трэба будзе ўладзіць. Яны звязаны з тым, што ў Расіі ў мінулым годзе ўступілі ў сілу новыя тэхнічныя рэгламенты па якасці малочнай прадукцыі.

Гэтыя пытанні цяпер вырашаюць наглядныя органы Расіі і Беларусі, а таксама прадпрыемствы, якія пастаўляюць на рынку Расіі беларускія малочныя прадукты. «У гэтым усё пытанне. Адносіны двух міністэрстваў сельскай гаспадаркі апрача як добрымі не назавеш», — падкрэсліў Аляксандр Сурькаў.

Расійскі пасол адзначыў, што галоўнае — гэта абарона інтарсаў спажываўцаў. Аляксандр Сурькаў сказаў, што ён рэгулярна ўжывае беларускія малочныя прадукты, паколькі жыве ў Беларусі, і не мае прэтэнзій да іх якасці.

«Не выключваю, што можа быць разгледжана пытанне аб выданы Беларусі крэдыту \$500 млн з антыкрызіснага фонду ЕўраАЭС, яму янога складзе \$10 млрд, асноўны ўклад робіць Расія», — сказаў пасол.

Аляксандр Сурькаў падкрэсліў, што Расія не адмаўляе Беларусі ў выданы крэдыту \$500 млн. Паводле яго слоў, міністр фінансаў Расіі прапанаваў узяць яшчэ месяц на «Дзень малака» прайдзе 14 чэрвеня.

Рэспубліканскі фестываль «Дзень малака» ўпершыню прайдзе ў Мінску на пляцоўцы каля Палаца спорту. Арганізуе свята Саюз прадпрыемстваў малочнай галіны пры падтрымцы Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі.

Гасцей чакае дэгустацыя і кірмаш малочнай прадукцыі, у якім вольмуць удзел усё беларускія вытворцы. Тут жа будучы працаваць бесплатны дзіцячы атраццены, прайдуюць гульні і конкурсы, наведвальніку развясцяць людзі на хадляку. А ў другой палове дня адбудзецца святачыны канцэрт з удзелам Евы Шыманскай, Івана Буслая, Іскі Абяліна, артыстаў цырка, шоу-балета Jazz-Hand і гурта Faction.

Вольга БЕРАСНЕВА, «Мінск—Навіны».

тое, каб канчаткова пралічыць гэту магчымасць. Таксама Расія не прапануе ўзяць гэты крэдыт у расійскіх рублях. «Сапраўды, была размова, што, можа, Беларусь магла б узяць гэты крэдыт у рублях, але беларускі бок гэта не задавоўла, а таму крэдыт будзе выдавацца ў доларах», — дадаў расійскі дыпламат.

Беларусь, Расія і Казахстан, сфарміравалі адзіную мытную прасторы, будучы вымушаны адмовіцца і ад мытных пошлін на нафту.

«Пасля фарміравання мытнай прасторы на ўнутраных граўцах не будзе мытных пошлін», — сказаў пасол.

Ён удакладніў, што Беларусі і Расіі ў гэтым выпадку давядзецца перагледзець пагадненне аб спажыванні нафтавых мытных пошлін, дзеянне якога заканчваецца ў канцы гэтага года.

Для ўступлення Мытнага саюза Беларусі, Расіі і Казахстана ў СГА трэба будзе пачаць перагаворы з гэтай арганізацыяй з самага пачатку, нягледзячы на дамоўленасці, дасягнутыя раней кожнай з дзяржаў сааюбу.

«Гэта зусім новая пастаноўка пытання перад СГА, і нам многія працэдурны, калі не ўсе, давядзецца праходзіць з самага пачатку. Трэба будзе асэнсваць, ці варта частка этапа, прайдзенага кожнай краінай сааюбу, для адаптацыі да ўступлення ў СГА траістага саюза. Гэта цалкам новае пастаноўка пытання і зусім новыя перагаворы», — сказаў Аляксандр Сурькаў.

Адносіны Беларусі з міжнароднымі фінансавымі структурамі, такімі як МВФ і ЕБРР, не пагаршаюць беларуска-расійскія адносіны.

«Міжнародны валютны фонд, Еўрапейскі банк рэканструкцыі і

развіцця — гэта не дрэйф на Захад. Беларусь заўсёды мела адносіны з гэтымі структурамі», — сказаў пасол. «Нам адзін ад аднаго ніколі не адрэйфаваць, нашы эканамічны вельмі моцна ўзаемазвязаны», — дадаў ён.

Аляксандр Сурькаў таксама адзначыў актыўную ўзаемную падтрымку Беларусі і Расіі ў знешняй палітыцы.

Будаўніцтва газاپравода «Паўночны патак» не адаб'ецца на аб'ёмнае транзіту расійскага газу праз Беларусь.

«Як было 30 млрд кубоў па газоправодзе «Лмал-Еўропа», так і будзе. На сёння 14 млрд куб м на трубе «Белтрансгазу» ідзе — так і будзе. А воль тое, што абодва бакі неадпрацоўваюць у рамках створанага СП на базе «Газпрама» і «Белтрансгазу», — гэта вядома», — сказаў Аляксандр Сурькаў.

Паводле слоў расійскага пасла, 16 млрд куб.м газу да існуючага аб'ёму транзіту дабуўлена не было. «Трэба аб'яднаць намаганні, дабаваць 16 млрд кубоў транзіту і атрымаць сур'езны прыбытак для гэтага СП — прыбытак, які пойдзе ў бюджэт Расіі і Беларусі. Справай мы пакуль што не заняліся, і гэта нас не ўпрыгожвае — ні «Газпрам», ні «Белтрансгаз», — падкрэсліў ён.

Аляксандр Сурькаў таксама лічыць, што абедзве кампаніі павінны былі сфармуляваць прапановы па пашырэнні гэтага бізнесу, які нясе значныя даходы краінам у выглядзе падаткаў і вялікай колькасці рабочых месцаў.

«Запавычанасці па сярэднегадавой цане няма», — сказаў пасол, адзначыўшы, што для выключэння ўтварэння запавычанасці на кантрактнай цане «ёсць пагадненні

жордычна аформіць сярэднегадавую цану, якая пакуль існуе толькі на словах».

Аляксандр Сурькаў таксама паведаміў, што «Газпрам» пералічыў Беларусі трохмесячны аванс за транзіт расійскага газу.

Расійскія банкі могуць выдаваць крэдыты сельгасвытворцам на закупку беларускай тэхнікі, падкрэсліў ён. Адзіны банк, які не ў поўнай меры можа гэта рабіць, — Рассельгасбанк, які мае на гэтыя мэты ўсяго 100 млрд расійскіх рублёў з прызначаных 300 млрд, прадугледжаных зацверджанай у Расіі праграмай.

«Проста няма рэсурсаў. Усе астатнія банкі працуюць у звычайным рэжыме і не робяць адрозненняў пры выдачы крэдытаў — хоць расійская кампанія, хоць беларуская», — сказаў пасол.

Асноўнай умовай выдачы крэдыту Аляксандр Сурькаў назваў магчымасць гарантаваць вяртанне. «Калі няма рэсурсаў, то хоць дазваля, хоць забараняй — іх проста няма», — дадаў ён.

«У пытанні допуску беларускіх вытворцаў на расійскі рынак я не стаў бы гаварыць пра мышыную валтузку і нейкія правалы. Што рабіць, калі неўзяў пакупнікі польт», — адзначыў Аляксандр Сурькаў.

Закранушы, у прыватнасці, змяншэнне экспарту беларускіх аўтамабіляў, дыпламат сказаў: «Вядома, я разумею нездаволенасць МААЗа, але попыт на аўтамабілі КамАЗа ўпаў на 80 працэнтаў», «Пакупнікі выраслі на КамАЗ, і МААЗ са спіса бліжэйшых пакупак, і нам трэба разумна глядзець на захаваны рынак, але немагчыма адразу вярнуць той польт, які быў», — дадаў пасол Расіі.

ЭКАНАМІКС 5

12 чэрвеня 2009 г. ЗВЯЗДА

Сёння			
Мінск	— 4,38	21,42	17,04
Віцебск	— 4,19	21,40	17,21
Магілёў	— 4,28	21,32	17,04
Гомель	— 4,34	21,19	16,45
Брэст	— 4,55	21,55	17,00
Гродна	— 5,05	21,47	16,42

Геамагнітныя ўзрушэнні			
НАДВОР'Е на зятра			
ГРОДНА	МІНСК	МАГІЛЁВ	ВІЦЕБСК
+8...+11°C	+10...+12°C	+11...+12°C	+10...+12°C
+15...+17°C	+17...+19°C	+14...+16°C	+15...+17°C
У суботу			
ГРОДНА	МІНСК	МАГІЛЁВ	ВІЦЕБСК
+8...+11°C	+10...+12°C	+11...+12°C	+10...+12°C
+15...+17°C	+17...+19°C	+14...+16°C	+15...+17°C

ВАРШАВА	МІЎ	ПЕКА
+15...+17°C	+16...+18°C	+12...+15°C
ВІЛЬНЮС	МАСКОВА	С.БЕЛАРУСЬ
+15...+17°C	+24...+26°C	+16...+18°C

12 чэрвеня

Сёння па рашэнні сесіі Генеральнай канферэнцыі Міжнароднай арганізацыі працы адзначаецца Сусветны дзень дзейнасці супраць дзіцячай працы.

1905 год — нарадзіўся Пятро Усцінчыч Броўка, беларускі грамадскі дзеяч, акадэмік АН БССР, пісьменнік, перакладчык, народны паэт Беларусі. У 20-х гадах мінскага стагоддзя быў селькорам «Звязды», выступаў на старонках газеты і з'яўляўся ўжо слынным пэтам.

1815 год — дзякуючы інтыграм банкіра Натана Ротшыльда, лонданскага газеты «Морнінг хронікл» паведаміла аб паражэнні войскаў Напалеона пры Ватэрлоа... за некалькі дзён да таго, як сама бітва адбылася. На біржах узнікла паніка, Ротшыльд пад шумок скупіў мноства акцыяў, імгненна абагаціўшыся.

«Мудрым з'яўляецца той, хто ведае патрэбнае, а не многае».

Эсхіл (525—456 да н.э.), старажытнагрэчаскі паэт-драматург.

РАБІНА

Рабіна — дрэва з прыгожымі белымі кветкамі ўвесну і сакавітым чырвоным ягадам увосень, у асяродку нашых продкаў стала сімвалам жадаці долі — спачатку інвестыі, а потым малочнай жанчыны. Згодна з беларускімі паданнямі, рабіна вырасла на месцы слёз, пралітых выгнанай з раю Евай. Лічылася, што рабіну стварыў Сатана, але Бог убачыў, што ліст гэтага дрэва нагадвае крыж, і вырашыў забраць рабіну з-пад улады Сатаны. Пасля гэтага чорт апаніў ягады рабіны, каб нанесці людзям шкоду, ад таго яны і зрабіліся горкімі. У той жа час чырвоны колер ягад звязваў гэта дрэва ў народнай свядомасці з ахоўнай магіяй. Рабінавыя галіны разам з іншымі раслінамі асвятлялі на Сёмуху, імі ўпрыгожвалі хаты на Сёмушчыны тыдні, упліталі ў вянкі на Купалле і г.д.

- Каб перасэрваць сваю гаспадарку і хату ад нячыйнай сілы, з боку вуліцы рупліва гаспадар абавязкова саджаў некалькі рабінавых дрэў.
- Крыж, выраблены з рабіны, ахоўваў чалавека ад ліхова жоры і іншых непрыемнасцяў.
- У шматлікіх рагіёнах рабіну выкарыстоўвалі ў час першага выгану жывёлы ў поле. Пастух галінкай рабіны гнаў на поле кароў, якія яшчэ не ціліліся.
- Гронкі рабіны абавязкова вешалі ў хляве, каб у каровы не знікала малако, у якасці надзейнага абярэга ўпрыгажэння раскладвалі гронкі рабіны паміж шыбамі вакна на зіму.
- Ахоўную ролю выконвала рабіна і ў вясельным абрадзе. Ёю ўпрыгожвалі хату, падворак, ягады рабіны кіталі ў абытак жанкі і інвестыі, ягадамі рабіны ўпрыгожвалі розныя стравы на сталеві і, вядома ж, вясельных каравай.
- Рабіна несла ў сабе і негатыўную (адмоўную) інфармацыю. У народзе лічылі, што гэта дрэва — прытулак нячыйнай сілы. Таму народныя знахары, калі чыталі замовы, адсылалі хваробы, пракліны і сурокі менавіта на рабіну.
- У шматлікіх месцах існавала строгая забарона ламаць галіны рабіны, рваць кветкі, выкарыстоўваць рабіну на дрывы. Па-першае, на рабіну адсылалі хваробы і пракліны, і той, хто сячэ дрэва, возьме на сябе гэтыя непрыемнасці. Па-другое, рабіну лічылі «помслівым» дрэвам, і той, хто прыняў яму шкоду, сам хутка памрэ.
- Нягледзячы на горкі смак, насіць прадкі ведалі цудоўную лекавыя якасці ягад рабіны і выкарыстоўвалі іх пры розных запаленчых працэсах, асабліва пры захворваннях дзясяноў, і ахвотна ўжывалі ягады ў ежу. З ягад рабіны выраблялі настой, віно, квас, адвары, іх заляжалі ў каравай, варылі варэнне і г.д.
- Ягады рабіны нарыхтоўвалі на зіму пасля першых прымаразкаў, якія «вяморжывалі» гаркату з ягад. Гронкі рабіны падвешвалі ў халодных месцах пад дахам хаты ці ў сенцах.
- Шмат ягад на рабіне прадказвала суровую, сцюдзёную зіму.
- Прыкмячалі, што ў год, калі паспяваюць ягады рабіны, «не бывае ні добрага лета, ні цёплай восені».

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усміхнёся!

— Чаго б такога з'есці, каб не паправіцца?

— Паглядзі ў халадзільніку, там якрая гэтага шмат.

— Чаго?

— Нічога.

— Кіроўца «Акі» быў аштрафаваны за тое, што рухаўся паміж двайной суцэльнай.

— У баліцы.

— Калі вы кінеце курыць і піць, вы дажываеце да васьмідзесяці гадоў!

— Э, доктар, ужо трэба! Мне ўжо вомсездзесяць!

— Ролкі — гэта не толькі паўнаватрасны спорт, але і 3-4 пераломы ў год.

— Здароў, браценік...

ГОМЕЛЬСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЙ ФОНД ГОСУДАРСТВЕННОГО ИМУЩЕСТВА

проводит 14 июля 2009 г. аукцион по продаже объектов недвижимости государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества

ЛОТ № 1
Капитальное строение (здание столовой), инв. № 330С-11238 (10061) и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здание панельное двухэтажное, общей площадью 1657 кв.м, кровля рулонная совмещенная, год постройки — 1978.

Местонахождение: Гомельская обл., г. Мозырь, ул. Рыжкова, 15.

Условия использования — для социально-бытового назначения.

Земельный участок — 0,2932 га. Срок аренды земельного участка — 50 лет. Земельный участок имеет ограничения в использовании на площади 0,0255 га в связи с нахождением в охранный зоне ограничений по строительству, благоустройству и тому подобные.

Начальная цена единого предмета аукциона — 258 322 498 рублей, в т.ч. имущества — 142 359 508 рублей (снижена на 50 %), права заключения договора аренды земельного участка — 115 962 990 рублей.

Задаток, вносимый участником, — 7 000 000 рублей.

Продавец: имущества — РУП «Мозырский завод сельскохозяйственного машиностроения», тел. (02351) 2 20 22, права заключения договора аренды земельного участка — Мозырский райисполком, тел. (02351) 2 52 26.

ЛОТ № 2
Капитальное строение (здание столовой), инв. № 322С-16981 и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здание кирпичное одноэтажное, общей площадью 285,1 кв.м, кровля — совмещенная, год постройки — 1987.

Местонахождение: Гомельская обл., Рогачевский р-н, 2 км севернее дер. Тесноево.

Условия использования — по целевому назначению или под объект для производства, ремонта мебели, для производства текстильных, швейных и кожаных изделий, для специализированных складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения.

Земельный участок — 0,1520 га. Срок аренды земельного участка 20 лет.

Начальная цена единого предмета аукциона — 56 877 963 рубля, в т.ч. имущества — 56 229 563 рубля, права заключения договора аренды земельного участка — 648 400 рублей.

Задаток, вносимый участником, — 2 000 000 рублей.

Продавец: имущества — государственное лесохозяйственное учреждение «Рогачевский лесхоз», тел. (02339) 2 23 87, (044) 709 17 60; права заключения договора аренды земельного участка — Рогачевский райисполком, тел. (02339) 2 49 79.

Организатор аукциона — фонд «Гомельоблимушество», г. Гомель, проспект Ленина, 3, контактные телефоны: (0232) 70 14 72, 74 90 27.

Аукцион проводится 14 июля 2009 г. в 11.30 по адресу: г. Гомель, проспект Ленина, 3, каб. 501.

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

ПАДСТАВІЛІ НАГУ ЗАМЕСТ ПЛЯЧА

Аб верагодных прычынах, магчымых наступствах і высновах, якія варта зрабіць у сувязі з разважанай санітарнымі службамі Расіі «малочнай вайны» з Беларуссю, наш карэспандэнт гутарыць з вядомым эканамістам, кіраўніком аналітычнага цэнтру «Стратэгія» Л.Ф. Заікам.

— *Цікавая усё ж краіна Расія, сапраўды, яе вельмі цяжка зразумець. Ну навошта было ўдзяць гэту валтузку з забаронай паставак беларускіх малочных прадуктаў на свой рынак?*

— Малочныя страцілі ўзніклі не на пульты месцы. Ёсць тут і эканамічны, і, думаю, палітычны складаныя. Палітыкі кажуць, што непрызнанне Беларуссю Абхазіі і Паўночнай Асеці тут ні пры чым, аднак у гэтым ёсць прычыны сумняванняў у мяне. Як і ў тым, што малочныя санкцыі не выклікалі пашырэннем дэяўнасці Беларусі з Еўрапейскім саюзам, далучэннем нашай краіны да партыі праграмы «Усходняе партнёрства».

Не, невыпадкова санкцыі былі уведзены на гэтым тыдні. Яны нам сур'ёзна папярэджанне з боку Расіі.

А цяпер давайце споймаем паглядзім на праблему з іншага боку. Ужо многім гаспадарнікам і чыноўнікам здаецца ненармальнай сітуацыя, калі больш за 90 % нашага малочнага экспарту з года ў год ішло ў Расію. Раней трэба было думаць галавой аб магчымых наступствах такой выключнай залежнасці ад паставак на яго рынак. І сігналы былі з вуснаў таго ж галоўнага санітарнага ўрача Расіі Анішчанкі, які ў свай час агучваў рэзшні аб санкцыях супраць паставак сельгаспрадукцыі з Украіны, грузінскіх, малдаўскіх вінаў. Мы чамусьці думалі, што нас міне гэта доля. І дарэмна спадзяваліся.

— *І ціцава, на што спадзяваліся? На цацкіна-абяцанні аб дружбе крамлёўскіх гаспадароў?*

— На і гэта таксама. Аднак у мяне пытанне да кіраўнікоў нашага Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання: куды вы глядзелі, спадары начальнікі? Вас жа папярэджанне ў становленнем парадку довереннасці, документ о фінансавою састаяльнасці, выданым абслужываючым банкам или иной кредитно-финансовою организацией, с нотарыяльным доверенным переводом на беларускую или рускую язык; представителем иностранного юридического лица или иностранного гражданина, лица без гражданства — легализованная в установленном порядке доверенность, документ о фінансавою састаяльнасці, выданым абслужываючым банкам или иной кредитно-финансовою организацией, с нотарыяльным доверенным переводом на беларускую или рускую язык; представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя — нотарыяльным доверенным доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе участники или их представители предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

«НА БУДАЎНІЦТВЕ МЕТРО КОЖНЫ АБ'ЕКТ ПА-СВОЙМУ ІНДЫВІДУАЛЬНЫ»

— Да якога «роду войскаў» можна аднесці ваш калектыв, Аркадзь Віктаравіч: да будаўніцтва, шахтабудаўніцтва, а мо чыгуначнікаў? Ваш прафесія за надта сінтэтычная.

— Пачнём з таго, што ў метрабудаўніцтве няма паўтараемых аб'ектаў, кожны аб'ект па-свойму індывідуальны, і гэта накладвае свае патрабаванні на калектыв. Інакш кажучы, мы — універсальная арганізацыя. Людзі, якія працуюць на ўзвядзенні метро, могуць працаваць у любой галіне будаўніцтва: грамадзянскім ці прамысловым, будаўніцтве ў камунальнай гаспадарцы і г.д. Бо гэта — спецыялісты высокага класа.

— Ад агульнабудаўнічых тэстаў вы не перанялі звычай кожны першы квартал падзягаць «хвасты» мінулага года? Ці ў вас як у шахтабудаўніцтве альбо чыгуначнікаў — усё па раскладзе?

— Мы свае работы вядзем у горадзе. Горад — складаная структура, з буйнымі інжынернымі сеткамі, з грамадскім транспартам, жыллой забудовай. І каб нармальна і рытмічна працаваць, неабходна ўважліва адзінае масу пытаньняў. Безумоўна, у нас ёсць графік, якога мы прытрымліваемся, і стараемся весці работу менавіта па графіку. Але часта ўзнікаюць сітуацыі ў горадзе, складваецца такім чынам, што каб падрыхтавацца да работ, патрэбна выканаць цэлы шэраг мерапрыемстваў — як па адсяленні прыватнага сектара, так і па перакладцы інжынерных сетак, будаўніцтве аб'ектаў.

Вось, для прыкладу, зараз на ўзвядзенні станцыі «Міхалова» самае актуальнае — знос двух прыватных дамоў, з-за якіх нельга пачаць будаўніцтва аб'ектаў. А няма аб'ектаў — няма магчымасці працаваць на збудаванні асноўных канструкцый станцыінага корпусу. Таму скажаць, што мы, як чыгуначнікі, стыкуемца ў сваім рабочым графіку хвіліна ў хвіліну, будзе не зусім правільна. Але імянема да гэтага. Усе намяганні нашай арганізацыі скіраваны на тое, каб пусціць метро своечасова, здаць аб'ект у эксплуатацыю. «Развясці» наземны транспарт, вызваліць вуліцы ад перагрузак і дазволіць жыццям і гаспадарчым стаяці хутка і з камфортам дабрацца з пункта А ў пункт Б.

— Аркадзь Віктаравіч, я не выпадкова ўзгадаў пра мінулы год і першы квартал сёлета. Ці усё ж вы рабілі летась і пачатку гэтага года?

— Летась шмат увагі было нададзена падрыхтоўчым работам, дзякуючы чаму да снежня 2008 года мы змаглі завяршыць праект Дзяржынскага ад вуліцы Любімава да вуліцы Алібегавы. Самым раскрый фронт работ па ўзвядзенні станцыі «Пятроўшчыны» і па збудаванні адкрытага участка работ на перагонне ад гэтай станцыі да перакрываўнага праекта Дзяржынскага з вуліцы Алібегавы.

Пасля закрыцця праекта Дзяржынскага дзякуючы сумесным намаганням адміністрацыі горада, Мінтрансу і ДАІ мы атрымалі вялікі ўчастак работ, дзе сёння паспяхова працуюць нашы падраздзяленні.

Безумоўна, графік, які «вярстаўся» першачасова, вытрымаць было не зусім роўна. Каб завяршыць праект Дзяржынскага, патрэбна было збудавана дарогі-дублёры — ад вуліцы Любімава да вуліцы Сямашкі і ад праекта газеты «Звязда» да вуліцы Гурскага. Тэрміны збудавання гэтых дублёраў былі зменены па аб'ектывых і нават суб'ектывых (калі мець на ўвазе затрымку з-за зносу прыватных домаўладанняў) прычынах, і магчымасць працаваць мы атрымалі са значным спазненнем. У выніку тэрмін збудавання метро «адсунуўся» на год як мінімум. І сёння патрэбны значныя матэрыяльныя і людскія рэсурсы, каб увайсці ў нармальны рытм.

У пачатку чэрвеня мы закрылі другі ўчастак праекта Дзяржынскага ад вуліцы Алібегавы да перакрываўнага з вуліцы Гурскага і Уманскай, што дазволіць узвядзіць чарговы ўчастак метро ў раёне вуліцы Алібегавы. Гэта 350 метраў адкрытага участка работ і ў якім будуць усталяваны канструкцыі перагонных тунэляў. Для рэалізацыі праекта выканана яшчэ адна дарога-дублёр і з'явілася новая схема руху грамадскага транспарту.

— Тая затрымка, якая здарылася летась, — ці азначае яна, што вашы людзі прастойвалі?

— Мы пастараліся максімальна загрузіць свой персанал, знайшлі дадатковую работу. Сур'ёзным прастоям абсталявання і людзей дапушчана не было. Калі бачылі адсутнасць аб'ёмаў работ, то перакладвалі сілы і выконвалі сумесна з заказчыкам і практычным інстытутам карэкціроўку дакументацыі, каб пераараміраваць аб'ект на тэрмінах будаўніцтва. Такім чынам змаглі за той прамежак часу, што не было аб'ёмна для закрыцця праекта Дзяржынскага, узвесці практычна ў поўным аб'ёме канструкцыі СЦП (сумешчанага японскай і нашай падстанцыі), дзе базіруецца ўсё абсталяванне, інакш кажучы — энергетычнае сэрца станцыі для «Міхалова», якая знаходзіцца на перакрываўнага праекта і вуліцы Уманскай. Удзельнічалі ў будаўніцтве падземнага пешаходнага перахода праз праект Пушкіна ў раёне вуліцы Чыгладз — выкапалі катлан, узвясці канструкцыі з наступнай

«Звязда» імкнецца па магчымасці трымаць чытачоў у курсе спраў сталічных метрабудаўцаў. Па-прадэжна буйная публікацыя была змешчана ў лютым мінулага года. (Гл. «Самыя хуткія цягнікі бегаюць пад сталічнымі кварталамі», «Звязда» ад 16.02.08 г.). Тады суразмоўцам журналістаў найстарэйшай беларускай газеты быў начальнік УП «Мінскметрабуд» Эдуард ЖУКАЎ.

На той час Эдуард Мікалаевіч параўнальна нядаўна ўзначальваў калектыв, але да гэтага прайшоў

сур'ёзную вытворчую школу ў сямі метрабудаўцаў — працаваў інжынерам, вядучым інжынерам і начальнікам вытворчага аддзела, працягнуў час — галоўным інжынерам «Мінскметрабуд». Так што суразмоўцам ён быў надзвычай інфармаваным і цікавым.

На гэты раз мы папрасілі адказаць на пытанні «Звязды» галоўнага інжынера ўнікальнага, адзінага ў сваім родзе ў Беларусі, прадпрыемства Аркадзія АРУЦЮНЯНА.

— Патлумачце, калі ласка, што такое «запуск дублёра»? Гэта гатовая вуліца, якая ідзе паралельна таму ж праекту Дзяржынскага, і яе проста патрэбна належным чынам абудкаваць, аформіць, прыстасаваць?

— Не заўсёды так. Ад вуліцы Любімава да вуліцы Сямашкі і ад праекта газеты «Звязда» да вуліцы Гурскага — гэта абсалютна новыя аўтамабільныя вуліцы-дарогі. Новы ўчастак дарог, якіх раней не было ў горадзе. Для іх будаўніцтва таксама спатрэбілася зносіць прыватны сектар, які знаходзіўся ў межах выконваемых работ. Гэтыя вуліцы і надалей будуць функцыянаваць, яны ствараюцца з улікам забудовы жыхлых кварталаў. Інакш кажучы, гэта не «бросавыя» работы, а работы на перспектыву для патрэбы сталіцы. Яны даволі професійна выкананы будтрэстам № 15 і ўпраўленнем дарожна-маставога будаўніцтва (УДМС), а заказчыкам выступіў Гарэмаўскага.

— Але ж гэта не кожны раз новы будаўніцтва?

— Патрэбна раздзяляць будаўніцтва дарогі-дублёраў, якія дазваляюць закрыць праект Дзяржынскага цалкам, і будаўніцтва аб'ектаў вакол станцыінага комплексу. Шэраг аб'ектаў буды выкананы на станцыі «Грушаўка». На гэтай станцыі мы месцаў васьмі рабілі аб'екты. Зараз пачалі выконваць аб'екты вакол станцыі «Міхалова» — на перакрываўнага праекта з вуліцы Уманскай і Гурскага.

Такім чынам, ёсць работа, вынік якой потым застаецца ў горадзе (будаўніцтва вуліцы-дублёраў), і ёсць работы па будаўніцтве часовых дарог, якія потым, пры рэканструкцыі праекта, будуць дэмантаваны і пабудуецца новы праект

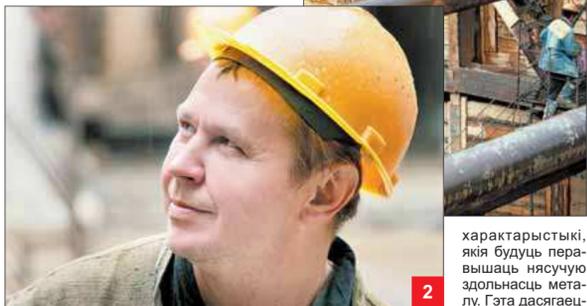
— Вы ўзгадалі пра канструкцыі са зборнага жалезабетону. Але ж вы ўзвядзіце аб'екты і з маналітнага бетону, як, напрыклад, тую ж станцыю «Міхалова». Калі параўноўваць, то ў чым пераконае практыка?

— Калі мы будзем аб'екты з маналітнага бетону, то проста выконваем тую дакументацыю, якая распрацавана і прынята. Дакументацыя для нас — закон. А практыка пераконае, што куды большая хуткасць дасягаецца пры рабоце са зборным жалезабетонам.

выпадку гэта пяскі, супесі, сугліны, мел, а таксама торф. На падаўжэнні ад «Інстытута культуры» да «Пятроўшчыны» геалогія даволі-такі складаная. І значная колькасць участкаў, дзе няясная зольнасць грунту невысокая. Таксама сустракаюцца воданасычаныя грунты, таму прымяняецца воданажыццё.

— Нюансы бываюць. На правым перагонным тунэлі ад «Інстытута культуры» да «Грушаўкі» гідргеалагічныя ўмовы ў забой былі складанымі, і ў выніку мы вымушаны былі зніжаць хуткасць праходкі з трох метраў у суткі да аднаго. Спатрэбіліся спецыяльныя мерапрыемствы, каб прадаўжаць праходку. Мы прайшлі таксама сваімі тунэлямі пад чыгуначкай, і ў гэтай сувязі вялікі дзякуй Мінскаму аддзяленню Беларускай чыгучкі, кіраўніцтва якога своечасова і кваліфікавана вырашае сумесныя задачы.

— Дарчы, пра нюансы. Калі ў свай час будавалі падаўжэнне да «Каменнай горкі», то на двух участках грунты былі

характарыстыкі, якія будуць перавышаць няясную зольнасць металу. Гэта дасягаецца за кошт арміравання, павелічэння слаёў арміроўнага палатна. Тэхналогія дазваляе абыйсціся без дадатковага перакладкі сетак і скарачае тэрміны будаўніцтва. У гарадскіх умовах такія бестраншійныя тэхналогіі маюць перспектыву.

блiся сваё архітэктурна-планіраваўчае рашэнне.

А вось станцыінае комплексы з тупікамі, якія замыкаюць участкі падаўжэння, маюць значна большую працягласць і займаюць большыя плошчы.

Так што ў кожнай станцыі — індывідуальны праект. І каб сказаць, за які тэрмін яна будзе ўзвядзена, спачатку патрэбна разабрацца ў дэталі. Але з вопыту, з тэрэтычных разлікаў, на якіх грунтуецца графік будаўніцтва, можна гаварыць,

равання, павелічэння слаёў арміроўнага палатна. Тэхналогія дазваляе абыйсціся без дадатковага перакладкі сетак і скарачае тэрміны будаўніцтва. У гарадскіх умовах такія бестраншійныя тэхналогіі маюць перспектыву.

— Што датычыцца аднаўлення парка абсталявання, то праводзім мадэрнізацыю землярынай, аўтатранспартнай і іншай спецыяльнай тэхнікі.

— Роўна дваццаць пяць гадоў таму, 29 чэрвеня 1984 года, самы першы ўчастак першай лініі Мінскага метрапалітэна здадзены з агульнай аднакнай «квядатна». Быў пакладзены пачатак традыцыйнай якасці. Як гэтая традыцыя працягваецца цяпер?

— На ўсім этапе будаўніцтва вядзецца кантроль якасці. Пачынаючы з самага пачатку — прыёмкі праектна-каштарынай дакументацыі. І ўжо потым, у працэсе будаўніцтва — на падрыхтоўцы пляцоўкі, укладцы бетону, мантажы канструкцыі і г.д. Таксама вядзецца ўважлівы кантроль якасці, кантроль якасці выканання работ, што дазваляе выяўляць на ранняй стадыі адхіленні ці брак, калі яны ёсць, і своечасова выправіць іх, выключаючы саму магчымасць паўтору.

Самая аб'ектывая ацэнка якасці нашых работ звычайна гучыць з уснаў пасажыра, які мае магчымасць бачыць канчатковы вынік — гэта старыяныя зручныя станцыі. Сталічнае метро не стварае нейкіх праблем пры перамяшчэнні, а толькі дапамагае, і заслужана стала любімым відам транспарту мінчан.

Цяпер назіраецца прыток кадраў у «Мінскметрабуд», што нас радуе. Але ўсё адно людскіх рэсурсаў недастаткова. Асабліва калі ўлічыць, што нам патрэбна рыхтаваць свае кадры да будаўніцтва трэцяй чаргі. Вельмі патрэбны плейшчы — плейшчы рабочыя, якія займаюцца ўкладкай плуей у тунэлях. Так што карыстаюцца выпадам, каб праз урадавую і парламенцкую газету запраціць да сабе

што ўзвядзенне станцыінага комплексу сапраўды займае 4-5 гадоў.

— Гэта я воль для чаго пытаюся. На праекце Дзяржынскага з самага пачатку мелася на ўвазе ўвесці тры станцыі метро, потым вам «дабавілі» яшчэ адну — «Малінаўка»...

— «Малінаўка» будзе ўзвядзена на перакрываўнага праекта з вуліцы Ясе-на, побач з гіпермаркетам «Прастор». Размяшчэнне выбрана пасля аналізу пасажырапатоку. Гэта вузлавы аб'ект, оды свабодна можна дабрацца іншымі відамі грамадскага транспарту, а ўжо з дапамогай метро — у любы іншы канец горада, што стане рэальнасцю пасля будаўніцтва новых яго ліній.

— Такім чынам, калі браць нават па-мінімуму, то чатыры на чатыры — атрымліваецца сур'ёзная лічка. Выходзіць, што праект Дзяржынскага будзе закрыты для горада на шаснаццаці гадоў?

— Патрэбна прымаць пад увагу, што мы вядзем работы паралельна, адначасова на ўсіх участках. Першым узводзім у эксплуатацыю ўчастак падаўжэння ад «Інстытута культуры» да станцыі «Пятроўшчыны» — будзем тры станцыі. І сёлета прыступам да падрыхтоўкі тэрыторыі участка ад станцыі «Пятроўшчыны» да станцыі «Малінаўка». Гэта значыць, станцыінае комплексы «Малінаўка» і перагонны будзюць паралельна з падаўжэннем да «Пятроўшчыны», але з некаторай разбегкай у часе.

Сёння будзем адначасова дзве станцыі і прыступім да ўзвядзення СЦП трэцяй, прамежкавай станцыі «Міхалова». Стаім сабе задачу справіцца ў сіяльня тэрміны.

— Вы коратка ўзгадалі аб праблеме зносу жылля ў прыватным сектары. Пад праграму наступнага года што-небудзь стрымлівае падрыхтоўку пляцовак?

— Падрыхтоўка тэрыторыі заўсёды займае львіную долю і матэрыяльных рэсурсаў, і часу ў аб'ёмах будаўніцтва метрапалітэна. Пры будаўніцтве лініі да «Пятроўшчыны», відаць, упершыню, узнікла праблема зносу прыватнага сектара ў такіх значных аб'ёмах, і яна вырашалася даволі складана. Зараз быццам бы ўсе пытанні знятыя, за выключэннем двух дамоў на Уманскай. У май ўвайшоў у сілу новы закон, які рэгулюе такія сітуацыі, і мы спадзяемся, праблем у нас будзе менш.

А новая лінія ад «Пятроўшчыны» да «Малінаўкі» не патрабуе зносу прыватнага сектара.

— Раскажыце, калі ласка, пра тэхнічныя навінкі, тэхналогіі навацыі. Што новага ў парку абсталявання?

— На гэтым участку мы прымянілі шэраг новых тэхналогій, у тым ліку мікрату-навацыяны пры ўзвядзенні каналізацыінага калектара, якое раней не прымянялася. Тут у рэзультат праекта калектараў папяр-мернай «панчоай». Супнасць тэхналогій ў тым, што можна задаць матэрыялу такія

тэх, хто хоча стаць метрабудаўцам.

Прычым, людзі, якія да нас прыходзяць, павінны мець пэўныя навыкі і вельмі пажадана — вопыт. Я згодзен, што ў гэтым усё складана. Зыходзіць з сітуацыі, прымаем спецыялістаў рознага ўзроўню і праводзім іх абучэнне на працоўных месцах, перападрыхтоўку кадраў. Людзі атрымліваюць сумесныя спецыяльныя, што дапамагае вытворчым падраздзяленням дабівацца той самай універсальнасці пра якую мы гаварылі ў самым пачатку нашай гутаркі.

— Вы коратка ўзгадалі аб праблеме зносу жылля ў прыватным сектары. Пад праграму наступнага года што-небудзь стрымлівае падрыхтоўку пляцовак?

— Падрыхтоўка тэрыторыі заўсёды займае львіную долю і матэрыяльных рэсурсаў, і часу ў аб'ёмах будаўніцтва метрапалітэна. Пры будаўніцтве лініі да «Пятроўшчыны», відаць, упершыню, узнікла праблема зносу прыватнага сектара ў такіх значных аб'ёмах, і яна вырашалася даволі складана. Зараз быццам бы ўсе пытанні знятыя, за выключэннем двух дамоў на Уманскай. У май ўвайшоў у сілу новы закон, які рэгулюе такія сітуацыі, і мы спадзяемся, праблем у нас будзе менш.

А новая лінія ад «Пятроўшчыны» да «Малінаўкі» не патрабуе зносу прыватнага сектара.

— Раскажыце, калі ласка, пра тэхнічныя навінкі, тэхналогіі навацыі. Што новага ў парку абсталявання?

— На гэтым участку мы прымянілі шэраг новых тэхналогій, у тым ліку мікрату-навацыяны пры ўзвядзенні каналізацыінага калектара, якое раней не прымянялася. Тут у рэзультат праекта калектараў папяр-мернай «панчоай». Супнасць тэхналогій ў тым, што можна задаць матэрыялу такія

ЗНАЁМІМ З СУРАЗМОЎЦАМ

Нарадзіўся ў Туркменіі. Пазней сям'я пераехала ў Беларусь, куды запрасілі на працу бацьку Аркадзія Віктаравіча — геофізіка высокага класа.

Закончыў БНТУ (тады гэта была політэхнічная акадэмія), атрымаў спецыяльнасць горнага інжынера. Пасля завяршэння вучобы прыйшоў у калектыв Беларускай метрабудаўцаў. Працаваў майстрам і начальнікам участка — узводзіў станцыю метро «Спартыўная».

Пазней будаваў станцыю «Сурчуха». Узначальваў вядучы і тэхнічны аддзел прадпрыемства. Са студзеня мінулага года — галоўны інжынер УП «Мінскметрабуд».

іх засыпкі. І сёння рух па адной з найважнейшых транспартных артэрый горада — праекце Пушкіна ажыццяўляецца па новай асфальтаванай дарозе.

Таксама выконвалі работы па рэканструкцыі вуліцы Карла Маркса — займаўся дэмантажом старых лесвічных канструкцый, нават добраўпарадкаваннем адной з найстарэйшых і прыгожых гарадскіх вуліц. У тым ліку выконвалі работы па маналітных канструкцыях лесвічных спускаў, якія потым былі ўпрыгожаны мармурам і гранітам. На гэтым аб'екце працавалі нашы вядучыя падраздзяленні — БМУ-1, БМУ-2 і тунэльны атрад.

Так што стараліся знайсці работу. Але, безумоўна, калектыв за год мо зробіць куды больш, працаваў не на поўную сілу, а наварстаць упушчанае заўсёды складала. І гэта будзе асноўнай праблемай пры задачы аб'екта ў эксплуатацыю.

— Што робіце сёння?

— Узводзім закрытым спосабам участак перагонных тунэляў ад «Інстытута культуры» да «Грушаўкі». Вядзем работы па будаўніцтве станцыінага комплексу на «Грушаўцы». А на перагонне ад «Грушаўкі» да станцыі «Міхалова» сіламі двух участкаў БМУ-1 і БМУ-2 будзем тунэлі, таксама закрытым спосабам.

Вядзем буйную перакладку інжынерных сетак на гэтым перагонне з прымяненнем даволі складаных тэхналогій, якія ў горадзе і наогул у Беларусі раней не прымяняліся — гэта рэнавацыя труб дажджавога калектара дыяметрам 1750. Аднаўленне старых калектараў вядзецца з выкарыстаннем існуючай інжынернай сеткі, прычым чым больш парушэнняў зямной паверхні. Такага дыяметра трубы ў краіне яшчэ не аднаўлялі.

Будзем адкрытым спосабам участка на пекатах 367 — 369 з комплексам прытунэльных збудаванняў. А гэта даволі вялікі перагон з няпростымі геалагічнымі ўмовамі. Адкрытым спосабам вядзюцца работы на пекатах 352 — 355. Рытуемца ад праходных работ закрытым спосабам ад пеката 348 да пеката 352 — узводзім мантаж-шчытавую камеру. Вядзем работы на СЦП станцыі «Міхалова» і пачалі працаваць на станцыі «Пятроўшчына».

Патрэбна адзначыць, што ўсё вядзюцца ў напрамку мае вельмі густое перапліценне інжынерных сетак, якія патрабуюць перакладкі, пераўладкавання. У тым ліку выкарыстоўвалі лініі. Плюс лініі сувязі, з якімі таксама патрэбна абыходзіць надзвычай асыражонка і беражлівая, плюс «ліўнёўка» — дажджавая каналізацыя, без якой любі горад захлынецца дажджавымі патокамі. Воданаводы буй-

7

Дзяржынскага, з развясціма і наогул інфраструктуры.

— Вы выкарыстоўваеце яе адкрыты, так і закрыты спосабы работ. Які з іх з'яўляецца для вас больш пажаданым? Ці усё залежыць ад сітуацыі?

— Калі гаварыць аб пажаданым, то для жыхароў горада закрыты спосаб найбольш прыявіваў бы. Мы вядзем свае работы і нікому не змяінаем. Нас не віду, амаль не чуно, бо працуем пад зямлёй. А адкрыты спосаб заўсёды больш «траўматычны», ён звязаны з адчужэннем тэрыторыі, вялікай перакладкай інжынерных сетак, часта — з закравіццю некалькіх вуліц. Гэта значыць, з умяшаннем у жыццядзейнасць горада.

Выбар спосабу дзюкуючы грунты, якія залягаюць пад нашымі будучымі тунэлямі і станцыінаымі комплексамі. У тых месцах, дзе грунты слабянысучыя, пучыністыя, прадуітгдэжваецца адкрыты спосаб ра-

6

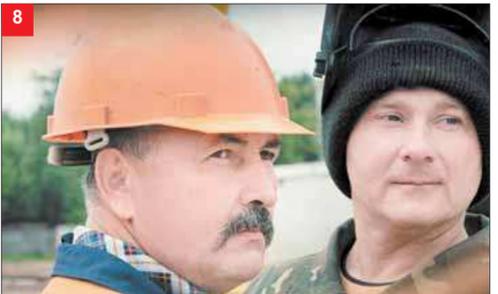

зямкай мелкага залягання, горад не «спойдзе» ўніз?

— Уся стратэгія і надалей базіруецца на будаўніцтве метро мелкага залягання, глыбокае не абмяркуваецца.

— На ўзвядзенне кожнай станцыі па нарматывах адводзіцца прыкладна чатыры гады, Аркадзіі Віктаравіч?

— Гэта вельмі ўзсяраднае лічка, бо станцыя ад станцыі адрозніваецца. У кожнай свая геалагічная спецыфіка, свой станцыінае комплексы, значыць — свае аб'ёмы работ. Станцыінае комплексы тыпавай серыі сапраўды займаюць ад чатырох да пяці гадоў. Але вось станцыя «Міхалова» мае своеасаблівае канструкцыю, гэта цалкам маналітнае збудаванне ў два ярусы (яна будзе двухпавярховай) і працягласцю толькі 137 метраў. Бо «заціснута» інжынернымі сеткамі, і развясціўце яе так, як гэта мы робім на ўсіх іншых аб'ектах, было немагчыма, спатрэ-

10

5.35 Серыял «Як сказаў Джым».

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.

6.05, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 0.55 Навіны.

6.05 «Наша раніца».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 0.55 Навіны.

6.55 «Ладная раніца».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 0.55 Навіны.

6.05, 1.00 Дзень спорту.

6.10, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».

6.45, 7.45, 18.50, 0.50 Зона Х.

7.30, 11.50 Дзелавае жыццё.

8.20 Гатуме разам.

8.35 Усё пра біскупку.

21.20, 3.00 Серыял «Вогнезмаргары».

7.00, 10.50 Навіны кіно.

7.10 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».

7.00 Добрай раніцы, Расія!

7.00 Добрай раніцы, Расія!

7.00 Добрай раніцы, Расія!

7.00, 10.40 «Навіны кіно».

7.10, 10.50, 23.35 «Астра».

7.15 Трылер «Метзарыт».

7.00 Добрай раніцы, Расія!

7.00 Добрай раніцы, Расія!

6.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Сёння.

0.10 Серыял «Пакой згубленых цацак».

5.00 Здароўе ад зоркі.

5.40, 16.10, 21.45 Набалеалае пытанне.

5.00 Здароўе ад зоркі.

5.00 Здароўе ад зоркі.

5.00, 15.30, 3.25 Здароўе з Малышавай.

5.35, 7.25, 16.05, 17.55, 4.00 Дзевяць месяцаў.

5.55, 16.25, 4.25 Пазнай сябе.

6.00, 10.50, 11.50, 12.50, 15.50, 16.50, 17.50, 18.50, 22.55 Музыка на канале.

6.35, 14.00 Усё лепшае для Вас.

6.35, 10.00, 17.00, 1.00 Прыгажуня.

6.00, 10.50, 11.50, 12.50, 15.50, 16.50, 17.50, 18.50, 22.55 Музыка на канале.

19.00 Люстэрка жыцця.

7.00, 9.00, 16.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

7.00, 9.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

19.00 Люстэрка жыцця.

7.00, 9.00, 16.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

7.00, 9.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

19.00 Люстэрка жыцця.

7.00, 9.00, 16.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

7.00, 9.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

19.00 Люстэрка жыцця.

7.00, 9.00, 16.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

7.00, 9.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

19.00 Люстэрка жыцця.

7.00, 9.00, 16.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

7.00, 9.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

19.00 Люстэрка жыцця.

7.00, 9.00, 16.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

7.00, 9.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

АЎТОРАК, 16 ЧЭРВЕНЯ

5.35 Серыял «Як сказаў Джым».

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.

6.05, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 0.55 Навіны.

6.05 «Наша раніца».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 0.55 Навіны.

6.55 «Ладная раніца».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 0.55 Навіны.

6.05, 1.00 Дзень спорту.

6.10, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».

6.45, 7.45, 18.50, 0.50 Зона Х.

7.30, 11.50 Дзелавае жыццё.

15.55 «Білет на сёння».

16.05, 4.00 «Гадзіна суда. Справы сямейныя».

7.00 «К-гульні».

7.10 «Метзапрагноз».

7.15 Трылер «Метзарыт».

7.00 Добрай раніцы, Расія!

«Рычард Тайсан», «Уладзімір Епіфанцаў».

21.40 «Рускія не здаюцца!».

7.00, 10.40 «Навіны кіно».

7.10, 23.20 «Астра».

7.15 Маст. фільм «Зачараванне».

8.50 «В самых».

9.00 «Кіно—кліп—парад».

9.30 «Кіно—кліп—парад».

9.50, 19.45 Серыял «Салодкі плод».

10.50 Інфармбюро «Інфармацыйнае».

11.05 «Метзапрагноз».

11.30 «Дзёны тэлечат».

11.60 Мультыпарад.

11.25 Серыял «Пагона за анёлам».

12.10, 23.20 Серыял «Псеўданім «Албанец-2»».

13.30 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».

15.05 «Чыстасардэчнае прызнанне».

15.35, 18.30, 22.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

16.30 Серыял «Адвакат».

18.15 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

19.35 Серыял «Горад спакусы».

21.35 «Вочная стаўка».

0.15 Серыял «Пакой згубленых цацак».

5.00, 15.30, 3.45 Клінічны гіпноз.

5.30, 16.00, 4.15 Партрэт доктара.

6.00, 14.40, 16.30, 19.35, 2.50 Дзевяць месяцаў.

13.30, 22.30 Серыял «Гвадзлеупе».

15.00 Маю права.

16.00, 3.00 Гісторыі поспеху.

19.00 Люстэрка жыцця.

20.00 Ваш асабісты псіхалаг.

21.00 Сэксуальная рэвалюцыя.

23.00 «Клуб жаданню».

4.00 Твой дом.

7.00, 9.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

8.00 Палюўнічы на кракадзілаў.

10.00, 18.00, 23.00, 4.45 Паліцыя Дэтройта — аддзел па абароне жывёл.

12.00, 19.00, 1.00, 6.35 «SOS дзікай прыроды».

13.30, 19.30, 1.30 Разубуральнікі стэрэатыпаў.

СЕРАДА, 17 ЧЭРВЕНЯ

5.40 Серыял «Як сказаў Джым».

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.

6.05, 1.00 Дзень спорту.

6.10, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».

6.45, 7.45, 18.50, 0.50 Зона Х.

7.30, 11.50 Дзелавае жыццё.

12.30 Серыял «Блізняткі».

13.20 Серыял «Адно каханне душы маёй». Заключная серыя.

14.20 Мультфільм.

14.30 Мультсерыял «Русалачка».

15.15 Пазакласная гадзіна.

15.30 Гадзіна суда.

15.35 Пазакласная гадзіна.

23.15 Дак. фільм «Кома гэта праўда».

1.30 Дак. фільм «Падводная адысея каманды Кусто».

2.30 Садружнасць Live.

7.00, 10.40 «Навіны кіно».

7.10, 10.50, 23.35 «Астра».

7.15 Трылер «Метзарыт».

7.00 Добрай раніцы, Расія!

5.00, 15.30, 3.25 Здароўе з Малышавай.

5.35, 7.25, 16.05, 17.55, 4.00 Дзевяць месяцаў.

ПЯТНІЦА, 19 ЧЭРВЕНЯ

10.10 Час футбола. 10.40, 17.35 Серыял «Спадчыніца».

5.35 Серыял «Як сказаў Джым». 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 18.35, 23.55 Навіны.

6.05, 1.20 Дзень спорту. 6.10, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь».

6.45, 7.45 Зона Х. 7.30, 11.50 Дзелавае жыццё. 8.20 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. 8.35 Сфера інтарэсу.

9.05, 13.05 «Беларусь. Гісторыя Перамогі». 9.10 Серыял «Танкер «Танга».

10.50, 17.30 Серыял «Два бакі аднаго Ганні».

11.35 «OFF STAGE LIFE» з доктарам Сайковым.

12.10 Док. фільм «От зорьки и до зорьки».

13.15 Серыял «Мікс». 14.05 Шпілка. 14.30 Серыял «Офис».

15.15, 18.55 Навіны рэгіёна. 15.25 Серыял «Двое з кур'ячка».

16.20 «Жыццё як жыццё». 16.30 «Малаху».

19.10 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. U-21. Беларусь — Сербія.

22.00 Серыял «Зорны крысер «Галактыка».

23.45 Драма «Шыза».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 1.20 Навіны навіны.

6.05 «Наша раніца». 9.05 Серыял «Рыжак».

10.05 Серыял «Смерць шпіёнаў. Крым».

11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.40, 1.35 Навіны спорту.

11.10 «Кантрольная закупка».

11.40 «Ералаш».

12.00 «Разуміць. Дараваць».

13.45 «Модны прыгавор».

14.45 «Жыццё веліч».

15.10 Серыял «Гарачы лёд».

16.15 Серыял «Прынцэса цырка».

17.10 «Няхай гаворачы».

18.20 Серыял «Гуманоіды ў Каралеўе».

19.00 Поехалі задуць.

20.00 Час.

21.05 «Вялікая розніца».

22.45 «Адкрыццё 31-га Маскоўскага міжнароднага кінафестывалю».

23.35 Трылер «У пастцы».

6.55 «Ладная раніца».

7.55, 16.25 Сямчэ з Барысам Бурдой.

8.25 Серыял «Угон».

9.15 У гэты дзень.

9.20 Гадзіна суда. Справы сямейныя.

10.45 Маст. фільм «Міф».

12.45 Серыял «Лейтэнант Каломба».

14.05 Канцэрт «Па вэшых прасьбах».

15.00 «К-відаа» для дзяцей.

16.45 Маст. фільм «Варашылаўскі стралок».

21.00 Маст. фільм «Бацька».

7.00 «Нядзельная раніца».

8.00, 9.00, 16.00 Навіны навіны.

9.05 Нядзельная прапалевдэ.

9.20 «Шчаслівыя разам».

9.50 «Бесталковыя нататкі».

10.10 Пакуль усе дома.

11.00 Фазында.

11.35 «Разумніцы і разумнікі».

12.00 «Ранішняя пошта».

13.00 «Адваротны адлік».

22 чэрвеня. Асуджаны свет.

23.00 Маст. фільм «Шпелеры».

5.00, 12.20 Камедыя «Уцёкі».

7.15, 23.30 Док. фільм «Апошні дні славаўскага».

8.15 «Тэрыторыя КГ».

8.30, 14.00 Мультифільм «Паўторная загрузка 1-2».

9.00 «АБВГДэйка».

9.30, 14.30 Серыял «Лэсі і рэнджар Коры».

10.00 «Даведнік».

10.30 «Тайны забытых перамог».

10.50 «Уладар Поўначы».

11.00 «Вядаем рускую».

12.00, 15.00 Навіны Садружнасці.

12.10 «Любімыя акцёры».

15.20 Док. серыял «Падводная адыяса каманды Кусто».

15.55 «Білет на сёння».

16.00 Серыял «Дружная сямейка».

17.00, 3.00 «Асабістыя рэчы з Андрэем Максімавым».

17.45 Маст. фільм «Марс».

20.00 «Разам».

21.00 Маст. фільм «Рэальнае каханне».

23.00 «Паняцкі».

0.30 Маст. фільм «Сапраўднае каханне».

4.00 Канцэрт Іосіфа Кабзона і Аляксея Еўсюкова «Юбілей на дваіх».

5.00, 15.30, 3.50 Панацыя.

5.30, 16.00, 4.20 Дзіця нарадзілася.

6.30, 16.30 Трылер «Нетрадыцыйная медыцына».

7.00, 17.30 Школа розуму.

7.30, 18.00 Як не страціць здароўе?

7.00, 10.50 «Навіны кіно».

7.10, 10.55, 23.35 «Метэзапразноз».

7.15 Маст. фільм «Праверка на дарогах».

8.50 «8 сям'ях».

9.00 «Дом жылых гісторый».

9.30 «Кіно—кліп—парад».

9.50, 19.45 Серыял «Салодкі плод».

11.00 Маст. фільм «Я застаюся».

13.20 «Дзвінны тэлечат».

16.30 Мультипарад.

17.00 Серыял «Госця з будучыні».

17.50 «Ін-фармацыя».

18.00 Серыял «Узвод».

18.45 Док. серыял «Японія ва вачынах гурмана».

19.15 «Адушкваецца адпачынак».

20.45 «Вечарніца».

21.00 «К-відаа для ўсёй сям'і».

21.05 Драма «Тыгр, які крадзеца, дракон, які затэаўся».

23.10 «Хіт-парад тэлечат».

7.00 Добрай раніцы, Расія!

9.20, 19.30 Серыял «Кармеліта».

11.25 Серыял «Тэрмінова ў нумар».

12.20, 17.55 Серыял «Трымай мяне мацней».

13.15 «Кулагі і партыёры».

13.50, 16.50, 18.50, 22.25 Навіны — Беларусь.

14.20 «Маленькія капітаны».

14.45 Серыял «Трое супраць усіх-2».

15.35 Маст. фільм «Візіт да Мінтаўра».

17.25 «Гарадок».

20.25 «Крывое ластэцкі. Тэатр Яўгена Петрасяна».

22.35 Маст. фільм «Так быае».

6.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.

6.05 «Сёння раніцай».

9.00 «Дачны адказ».

10.25 «Шнур вакол свету».

10.50 «Авіатары».

8.00, 14.20, 19.40, 20.50, 2.40 Набалеала пытанне.

8.40, 18.30 Колькі вам гадоў?

9.25, 21.45 Выкрыццё прадуктаў.

9.55, 22.15 Хуткая дапамога.

10.50, 23.10 Здароўе з Малышавай.

11.25, 23.45, 1.35 Дзевяць месяцаў.

11.45, 0.05 Пазнай сябе.

12.15, 0.35 Клінічны гіпноз.

12.45, 1.05 Партрэт доктара.

13.40, 19.00 Здароўе ад зоркі.

15.20, 22.20 Спытайцеся у доктара.

2.00 Цяга да жыцця.

6.00, 11.50, 12.50, 15.50, 16.50, 17.50, 18.50, 22.55 Музыка на канале.

6.35, 14.00 Усё лепшае для Вас.

7.35, 10.00, 17.00, 1.00 Прыгажуня.

8.00 Добрай раніцы, Каханая!

9.00 Ранішні фрэш.

11.00, 2.00 Нашы дзеці.

8.00, 14.00, 18.00, 0.00, 5.40 «Паліцыя Х'юстана — аддзел па абароне жывёл».

9.00 «Жыццё малпаў».

10.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

11.00 Ветэрынары-стажоры.

11.30 «SOS дзікай прыроды».

12.00 Тэрыторыя жывёл.

16.00 «Малпыны выхадкі».

16.00 Дзённая паліцыя на кракадзілаў.

17.50 «Адын супраць усіх».

18.45 «Асабістае жыццё доктара Селіванава».

21.05 Драма «Фальшывама нечыжкі».

22.55 «Дамастрой. М'яжа царліваўска».

23.50 Прафесійны бокс. Уладзімір Клічко — Руслан Чагаеў.

8.00, 14.20, 19.40, 20.50, 2.40 Набалеала пытанне.

8.40, 18.30 Колькі вам гадоў?

9.25, 21.45 Выкрыццё прадуктаў.

9.55, 22.15 Хуткая дапамога.

10.50, 23.10 Здароўе з Малышавай.

11.25, 23.45, 1.35 Дзевяць месяцаў.

11.45, 0.05 Пазнай сябе.

12.15, 0.35 Клінічны гіпноз.

12.45, 1.05 Партрэт доктара.

13.40, 19.00 Здароўе ад зоркі.

15.20, 22.20 Спытайцеся у доктара.

2.00 Цяга да жыцця.

6.00, 11.50, 12.50, 15.50, 16.50, 17.50, 18.50, 22.55 Музыка на канале.

6.35, 14.00 Усё лепшае для Вас.

7.35, 10.00, 17.00, 1.00 Прыгажуня.

8.00 Добрай раніцы, Каханая!

9.00 Ранішні фрэш.

11.00, 2.00 Нашы дзеці.

8.00, 14.00, 18.00, 0.00, 5.40 «Паліцыя Х'юстана — аддзел па абароне жывёл».

9.00 «Жыццё малпаў».

10.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

11.00 Ветэрынары-стажоры.

11.30 «SOS дзікай прыроды».

12.00 Тэрыторыя жывёл.

16.00 «Малпыны выхадкі».

16.00 Дзённая паліцыя на кракадзілаў.

17.50 «Адын супраць усіх».

18.45 «Асабістае жыццё доктара Селіванава».

21.05 Драма «Фальшывама нечыжкі».

22.55 «Дамастрой. М'яжа царліваўска».

23.50 Прафесійны бокс. Уладзімір Клічко — Руслан Чагаеў.

8.00, 14.20, 19.40, 20.50, 2.40 Набалеала пытанне.

8.40, 18.30 Колькі вам гадоў?

9.25, 21.45 Выкрыццё прадуктаў.

9.55, 22.15 Хуткая дапамога.

10.50, 23.10 Здароўе з Малышавай.

11.25, 23.45, 1.35 Дзевяць месяцаў.

11.45, 0.05 Пазнай сябе.

12.15, 0.35 Клінічны гіпноз.

12.45, 1.05 Партрэт доктара.

13.40, 19.00 Здароўе ад зоркі.

15.20, 22.20 Спытайцеся у доктара.

2.00 Цяга да жыцця.

6.00, 11.50, 12.50, 15.50, 16.50, 17.50, 18.50, 22.55 Музыка на канале.

6.35, 14.00 Усё лепшае для Вас.

7.35, 10.00, 17.00, 1.00 Прыгажуня.

8.00 Добрай раніцы, Каханая!

9.00 Ранішні фрэш.

11.00, 2.00 Нашы дзеці.

8.00, 14.00, 18.00, 0.00, 5.40 «Паліцыя Х'юстана — аддзел па абароне жывёл».

9.00 «Жыццё малпаў».

10.00 «Самыя забавныя жывёлы планеты».

11.00 Ветэрынары-стажоры.

11.30 «SOS дзікай прыроды».

12.00 Тэрыторыя жывёл.

16.00 «Малпыны выхадкі».

16.00 Дзённая паліцыя на кракадзілаў.

17.50 «Адын супраць усіх».

18.45 «Асабістае жыццё доктара Селіванава».

21.05 Драма «Фальшывама нечыжкі».

22.55 «Дамастрой. М'яжа царліваўска».

23.50 Прафесійны бокс. Уладзімір Клічко — Руслан Чагаеў.

8.00, 14.20, 19.40, 20.50, 2.40 Набалеала пытанне.

8.40, 18.30 Колькі вам гадоў?

9.25, 21.45 Выкрыццё прадуктаў.

9.55, 22.15 Хуткая дапамога.

10.50, 23.10 Здароўе з Малышавай.

11.25, 23.45, 1.35 Дзевяць месяцаў.

11.45, 0.05 Пазнай сябе.

12.15, 0.35 Клінічны гіпноз.

12.45, 1.05 Партрэт доктара.